

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่ทุ่งครุ
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ตามปัญหาในการวิจัย 3 ข้อ คือ
  - 2.1 กลุ่มบุคคลที่ประสานความร่วมมือกันประกอบไปด้วยกลุ่มใดบ้าง แต่ละกลุ่มมีบทบาทอย่างไร และแต่ละกลุ่มมีบทบาทสนับสนุนกันอย่างไรที่จะก่อให้เกิดประชาคมหมู่บ้านปลอดยาเสพติด
  - 2.2 ประเด็นในการสื่อสารที่จะส่งเสริมให้เกิดการสร้างประชาคมหมู่บ้านปลอดยาเสพติดประกอบไปด้วยอะไรบ้าง
  - 2.3 การสื่อสารในรูปแบบใดบ้างที่ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือเพื่อสร้างประชาคมหมู่บ้านปลอดยาเสพติด

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่ทุ่งครุ

ข้อมูลทางกายภาพ

พื้นที่ทุ่งครุมีทั้งสิ้น 22.38 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ชานเมือง (ด้านทิศตะวันออกและทิศใต้ติดกับเขตจังหวัดสมุทรปราการ) ความเจริญจะปรากฏเฉพาะริมฝั่งตามแนวถนนประชาอุทิศ ตั้งแต่ซอย 69 จนถึง สุดเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนพื้นที่ที่เหลือยังคงเป็นสภาพบ้านเรือน ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร บ่อเลี้ยงปลา กุ้งกุลาดำ และสวนส้ม ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของคนในแถบนี้

ถนนในพื้นที่ทุ่งครุมี 2 สาย คือ 1.ถนนประชาอุทิศ เริ่มตั้งแต่ซอยประชาอุทิศ 69 ถึงซอยประชาอุทิศ 114 และ 2.ถนนสายครุโน เริ่มตั้งแต่สามแยกครุโน จนถึงซอยสุขสวัสดิ์ 74 ซึ่งติดกับพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองพระประแดง

สถานที่ราชการสำคัญที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ทุ่งครุ ได้แก่ สำนักงานเขตทุ่งครุ สถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ ศูนย์บริการสาธารณสุข 59

โรงเรียนในพื้นที่ทุ่งครุมีทั้งสิ้น 6 แห่ง คือ 1. โรงเรียนวัดทุ่งครุ 2. โรงเรียนราษฎร์บูรณะ 3. โรงเรียนอิสลามวิทยาลัย 4. โรงเรียนบูรณะศึกษา 5. โรงเรียนสารสาสน์วิทยา 6. โรงเรียนอนุบาลบัณฑิตยวิทยา

สถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนาในพื้นที่ทุ่งครุ แบ่งได้เป็น 2 ศาสนา คือศาสนาพุทธ มีวัด 1 แห่ง คือวัดทุ่งครุ และศาสนาอิสลามมีมัสยิด 3 แห่งคือ มัสยิดอัลอิสติกอมะห์ มัสยิดฮัมมะลียะห์ และมัสยิดดารุนนาอีม

ในพื้นที่ทุ่งครุนั้นมีหมู่บ้านจัดสรรทั้งสิ้น 25 หมู่บ้าน ชุมชนแออัด 4 แห่ง ห้องแบ่งให้เช่า 11 แห่ง แฟลต 6 แห่ง อพาร์ทเมนท์ 2 แห่ง

สถานที่ประกอบกิจการสำคัญๆในพื้นที่ทุ่งครุสามารถจำแนกได้เป็น ธนาคาร 2 แห่ง ตลาดสด 1 แห่ง ร้านค้าทอง 2 แห่ง ร้านค้าของเก่า 2 แห่ง คิวรถจักรยานยนต์รับจ้าง 13 แห่ง ท่ารถเมล์ 3 แห่ง ท่ารถสองแถว 1 แห่ง ท่าเรือ 1 แห่ง สถานที่ประกอบการขนส่ง 1 แห่ง สถานที่ประกอบกิจการโรงงาน 3 แห่ง อุโมงค์รถจักรยานยนต์ 6 แห่ง อุโมงค์มรณีย์ 4 แห่ง สถานที่จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง 4 แห่ง

ข้อมูลทางด้านประชากร

ประชากรบริเวณนี้แบ่งผู้นับถือศาสนาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้นับถือศาสนาพุทธ และกลุ่มผู้นับถือศาสนาอิสลาม จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ 50,000 คนเศษ และประชากรแฝงประมาณ 20,000 คนเศษ ซึ่งประชากรในพื้นที่ทุ่งครุสามารถจำแนกเป็นประชากรที่ตั้งรกรากทำมาหากินในพื้นที่นี้มาตั้งแต่อดีต และประชากรที่อพยพย้ายถิ่นฐานมาจากต่างจังหวัดและอพยพมาจากเขตเมืองในกรุงเทพมหานครเพื่อมุ่งหาความสงบในพื้นที่แถบชานเมืองแต่ยังคงเข้าไปประกอบอาชีพในเขตเมือง จะเห็นได้ว่าประชากรในพื้นที่นี้กระจายกันอยู่อาศัยอย่างไม่หนาแน่นมากนัก

ข้อมูลทางการบริหารและการปกครองพื้นที่ทุ่งครุ

พื้นที่ทุ่งครุนี้อยู่ในความดูแลของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตที่ 34 ราษฎรบุรณะ – ทุ่งครุ คือ นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล การปกครองในส่วนท้องถิ่นมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร 1 คน ได้แก่ นายโสภณ ขวัญบัว ในส่วนของสมาชิกสภาเขตทุ่งครุมีทั้งสิ้น 7 คน ได้แก่ 1. นายสวัสดิ์ บุญรัตน์ 2. นายณรงค์ศักดิ์ ปิณฑรัตนวิบูลย์ 3. นายดำรงค์ ไผ่ดิน 4. นายอำนาจ อภิรักษ์สิทธิ์ 5. นายบุญมา พัททิม 6. นายก้องเกียรติ โพธิ์ดำ 7. นางสาวปราณี ธรรมนิยม ในพื้นที่ทุ่งครุมีกำนัน 1 คน คือ นายสมพล โพธิ์เงิน และมีผู้ใหญ่บ้าน 5 คน คือ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 ได้แก่ นายเสรี มาลัยพงษ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ได้แก่ นายทรงฤทธิ์ ขอบาพิต ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ได้แก่ นายสำราญ คุ้มวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ได้แก่ นายวิทยา สารี และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ได้แก่ นายปรีชา พึ่งสาย

ข้อมูลสถิติการจับกุมยาเสพติดของสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ ระหว่างปี 2540 – 2544

ปี \ ประเภท	ยาบ้า	เฮโรอีน	กัญชา	พืชกระท่อม	สารระเหย	ยาไดอะซีแพม
2540	89 ราย	3 ราย	10 ราย	2 ราย	36 ราย	-
2541	145 ราย	9 ราย	7 ราย	-	27 ราย	-
2542	201 ราย	4 ราย	5 ราย	3 ราย	17 ราย	3 ราย
2543	210 ราย	-	6 ราย	-	8 ราย	-
2544	280 ราย	1 ราย	6 ราย	3 ราย	15 ราย	-

ข้อมูลด้านยาเสพติดก่อนการก่อตั้งเป็นประชาคมปลอดภัยยาเสพติด

ก่อนการก่อตั้งตัวเป็นประชาคมปลอดภัยยาเสพติดเป็นช่วงก่อนปี 2541 ซึ่งจากตารางจะเห็นว่ามีการจับกุมคดีที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าได้มากที่สุดถึง 89 ราย รองลงมาคือคดียาเสพติดประเภทสารระเหย กัญชา เฮโรอีน และพืชกระท่อมตามลำดับ

ข้อมูลด้านยาเสพติดหลังการก่อตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติด

การก่อตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติดเริ่มขึ้นในปี 2541 หลังจากที่พบว่าในพื้นที่ทุ่งครุ ได้มีการระบาดเข้ามาของยาเสพติดทุกประเภท เมื่อมีการก่อตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติด แล้วสถานการณ์ทางด้านยาเสพติดในพื้นที่ทุ่งครุกลับไม่ได้ลดลงหากพิจารณาจากสถิติการจับกุม คดียาเสพติดข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดประเภทยาบ้า นั้น จะเห็นว่ามีแนวโน้มที่จับกุม ได้สูงขึ้นทุกปีเริ่มจาก 145 ราย ในปี 2541 จนเพิ่มขึ้นถึง 280 ราย ในปี 2544

ข้อมูลด้านการรวมตัวเป็นประชาคมปลอดยาเสพติด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ว่า การรวมตัวกันจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติดของพื้นที่ทุ่งครุสามารถแบ่งได้เป็น 4 ช่วงด้วยกัน คือ

1. ช่วงตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด
2. ช่วงหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
3. ช่วงจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติด
4. ช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

1. ช่วงตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งเป็นช่วงตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมาที่รัฐบาลได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดว่าปัญหาได้เกิดความลุกลามใหญ่โต และขยายตัวไปอย่างมาก จึงได้มีการกำหนดนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นนโยบายหลักที่หน่วยงานทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในระดับมหภาคคือระดับประเทศ ไปจนถึงระดับจุลภาค คือระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน ลงไปจนถึงระดับชุมชนให้ต้องมีส่วนร่วมกันในการแก้ไขปัญหานี้ จึงได้มีการออกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับที่ 141/2541 ขึ้นมาทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ทุ่งครุ ซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ เกิดความตื่นตัว และเกิดความตระหนักว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ใกล้ตัวที่ไม่สามารถมีใครคนใดคนหนึ่งจะแก้ไขได้ ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันจากผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

2. ช่วงหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นช่วงหลังจากที่ผู้บริหารของทั้งสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และสำนักงานเขตทุ่งครุได้มีการพูดคุยกันเพื่อหา

แนวทางในการทำงานร่วมกันแล้ว จึงได้มีการจัดตั้งคณะทำงานของแต่ละฝ่ายขึ้น คือทั้งคณะทำงานของสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และคณะทำงานของสำนักงานเขตทุ่งครุ รวมทั้งได้มีการชักชวนให้หน่วยงานในพื้นที่ทุ่งครุซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องการป้องกันปัญหาเสพติด ได้แก่ ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 เข้ามาเป็นแนวร่วมในการทำงาน รวมทั้งได้มีการเข้าไปขอความร่วมมือกับประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน และผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้แล้วในช่วงนี้ยังได้มีการดำเนินการสำรวจสภาพพื้นที่ และสภาพปัญหาในพื้นที่ว่ามีความรุนแรงมากน้อยเพียงใดเพื่อประเมินสถานการณ์และหาวิธีการที่เหมาะสม ก่อนที่จะได้มีการคัดเลือกชุมชนที่มีศักยภาพที่เข้มแข็งส่งเข้าประกวดโครงการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด

3. ช่วงจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติด เป็นช่วงที่กลุ่มคนในพื้นที่ซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน ผู้บริหารสถานศึกษา และประชาชนในชุมชนหรือหมู่บ้านต่างๆในพื้นที่ทุ่งครุ ได้มีความตื่นตัวและตระหนักถึงปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่ทุ่งครุ จึงได้มีการรวมตัวกันริเริ่มคิดโครงการและกิจกรรม รวมถึงได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ทุ่งครุ จนถึงการดำเนินการตามที่ได้คิดร่วมกัน จนสามารถส่งชุมชนและหมู่บ้านในพื้นที่ทุ่งครุ ซึ่งได้แก่ ชุมชนดาริชั่น, หมู่บ้านสินบตี 2, หมู่บ้านสินทิวสวนธน 2 และ หมู่บ้านสินทิวสวนธน 3 เข้าประกวดโครงการหมู่บ้าน/ชุมชนเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด และประสบความสำเร็จได้รับธงหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด

4. ช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน เป็นช่วงที่รับผลความสำเร็จจากการดำเนินการที่ได้ดำเนินไปแล้ว และเป็นช่วงของการขยายผลให้การดำเนินการส่งชุมชน/หมู่บ้านเข้าประกวดโครงการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติดให้ครอบคลุมทั่วทุกชุมชน/หมู่บ้านในพื้นที่ทุ่งครุ รวมถึงยังร่วมกันดูแลให้ชุมชน/หมู่บ้านที่ได้รับธงเฉลิมพระเกียรติแล้วยังคงเป็นชุมชน/หมู่บ้านเข้มแข็งและปลอดยาเสพติดอยู่

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 1 : กลุ่มบุคคลที่ประสานความร่วมมือกันประกอบไปด้วยกลุ่มใดบ้าง แต่ละกลุ่มมีบทบาทอย่างไร และแต่ละกลุ่มมีบทบาทสนับสนุนกันอย่างไรที่จะก่อให้เกิดประชาคมหมู่บ้านปลอดภัยเสถียร

จากการรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบปัญหานำวิจัยข้อที่ 1 นี้ ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มบุคคลที่เข้ามาประสานความร่วมมือ และมีบทบาทในการก่อให้เกิดประชาคมหมู่บ้านปลอดภัยเสถียรในแต่ละช่วงของการรวมตัวกันทั้ง 4 ช่วง ดังที่กล่าวถึงรายละเอียดในการรวมตัวของแต่ละช่วงไว้ในหน้าที่ 80 และ 81 ประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันไป และมีบทบาทที่แตกต่างกันไป ดังที่จะนำเสนอต่อไปนี้

1. ช่วงตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด

(รายละเอียดดูในหน้าที่ 82)

ช่วงตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดนี้กลุ่มที่ริเริ่มมีเพียงกลุ่มแกนหลักกลุ่มเดียว

กลุ่มแกนหลัก

กลุ่มแกนหลักประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่สถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ นำโดยเจ้าหน้าที่ระดับบริหารของหน่วยงานทั้ง 2 คือ พ.ต.ท. ทรงภูมิ ประภานนท์ รองผู้กำกับการ ทำหน้าที่หัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และ นายวิบูลย์ นพคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตทุ่งครุ ได้เริ่มปรึกษารื้อกันถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งทั้ง 2 ท่านนี้จะเป็นผู้ที่มีบทบาทเป็นแกนหลักในช่วงนี้ ดังต่อไปนี้

พ.ต.ท. ทรงภูมิ ประภานนท์ ทำหน้าที่เป็นผู้ริเริ่มในการนำเสนอโครงการ

ในช่วงเริ่มต้น พ.ต.ท. ทรงภูมิ ประภานนท์ ได้รับนโยบายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งเป็นหน่วยงานตามสายการบังคับบัญชา ให้ดำเนินการตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 141/2541 ให้ดำเนินการลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์ราชบุรุษ-รัฐร่วมใจต้านภัยยาเสพติด ดังนั้น พ.ต.ท. ทรงภูมิ ประภานนท์จึงเล็งเห็นว่า

การจะทำงานให้สำเร็จได้คงไม่สามารถทำได้แต่เพียงลำพัง จึงได้เข้าไปปรึกษาและขอความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกันกับทางสำนักงานเขต โดยเริ่มต้นพูดคุยกับผู้ที่มีความชำนาญในการทำงาน ซึ่งการสูงสุดของสำนักงานเขตทุ่งครุ คือนายวิบูลย์ นพคุณ ผู้อำนวยการเขตทุ่งครุ

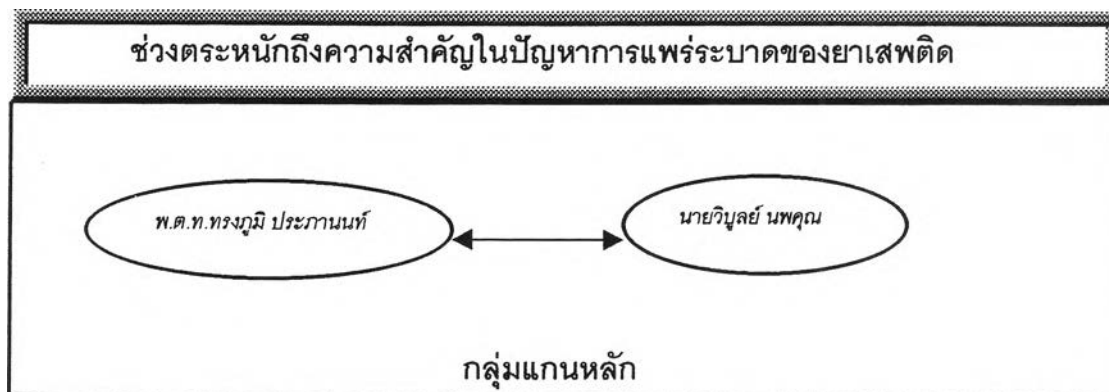
“ในส่วนของผมตอนนั้นก็เพิ่งย้ายมาอยู่ใหม่ ทางสำนักงานเขตทุ่งครุเขาก็เพิ่งเปิดสำนักงานเขตใหม่ๆเหมือนกัน ที่นี้พอใหม่กับใหม่มาเจอกันก็พูดคุยกันง่าย ที่นี้ผมก็ได้รับนโยบายมาจากคำสั่ง 141/2541 ให้ดำเนินการโครงการหมู่บ้านปลอดภัยเขตติดเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งทางเขตเขาก็ได้รับนโยบายตรงนี้มาเหมือนกัน ผมก็เลยตัดสินใจเอาโครงการนี้เข้าไปคุยกับ ผ.อ.เขตเพราะเขามีศักยภาพมากกว่าเราทั้งกำลังคน งบประมาณ แล้วก็ข้อมูลเกี่ยวกับประชาชนในพื้นที่ ก็เดินเข้าไปพูดคุยกับเขาอาศัยการทำให้เกิดโครงการและกิจกรรมนำมาสู่การมีส่วนร่วม”

(พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์-จากการเป็นวิทยากรที่สถาบันวิจัยพฤตินิยมศาสตร์ ประสานมิตร)

นายวิบูลย์ นพคุณ มีบทบาทเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินโครงการ

ในส่วนของทางด้านสำนักงานเขตทุ่งครุนั้นได้รับนโยบายจากทางกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำนักงานเขตทุ่งครุสังกัดอยู่ ให้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 141/2541 ภายใต้ยุทธศาสตร์ราชวร-รัฐร่วมใจต้านภัยยาเสพติด เช่นเดียวกับสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ นายวิบูลย์ นพคุณ จึงได้มีการพูดคุยปรึกษาหารือกันในระดับหัวหน้าของหน่วยงานทั้งสองที่จะริเริ่มจับมือกันทำงานไปพร้อมกันๆเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามนโยบายที่ได้รับมาในแนวทางเดียวกัน

การทำงานของทั้ง พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ และนายวิบูลย์ นพคุณ นั้นมีบทบาทสนับสนุนกันในการก่อให้เกิดประชาคมหมู่บ้านปลอดภัยเขตติดโดยทั้งสองได้นำนโยบายที่ต่างฝ่ายต่างได้รับมาจากหน่วยงานบังคับบัญชาของตนซึ่งเป็นงานที่สามารถดำเนินไปในทิศทางเดียวกันได้มาพูดคุยและหารือกันเพื่อร่วมกันใช้ศักยภาพที่ต่างฝ่ายต่างมีในการทำงาน อาทิทางฝ่ายสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุมีศักยภาพในการปราบปรามจับกุม ส่วนสำนักงานเขตมีศักยภาพในด้านข้อมูลเกี่ยวกับประชากร กำลังคนในการทำงาน อุปกรณ์ในการทำงาน และงบประมาณ ก็นำมาปรึกษากันเพื่อที่จะนำศักยภาพของแต่ละฝ่ายมาใช้ร่วมกันให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

**แผนภาพที่ 1 กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในช่วงตระหนักถึงความสำคัญในปัญหา
การแพร่ระบาดของยาเสพติด**

**2. ช่วงหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
(รายละเอียดดูในหน้าที่ 82-83)**

ในช่วงหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้นสามารถแบ่งบุคคลที่เข้ามามีบทบาทในการทำงานได้เป็น 4 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มแกนหลัก ได้แก่ พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ และ นายวิบูลย์ นพคุณ 2. กลุ่มทีมงาน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ 3. กลุ่มพันธมิตรหลัก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 และ 4. กลุ่มพันธมิตรรอง ได้แก่ ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน และผู้บริหารสถานศึกษา

1. กลุ่มแกนหลัก

กลุ่มแกนหลักในช่วงนี้ประกอบไปด้วย พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ หัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และ นายวิบูลย์ นพคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตทุ่งครุ

พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ มีบทบาทเป็นผู้กำหนดแผนงานและทีมงาน

บทบาทของ พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ ในช่วงนี้จะเป็นการกำหนดแผนการทำงานเพื่อรองรับคำสั่งที่ 141/2541 และ จัดสรรงานให้กับผู้ได้บังคับบัญชาในสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุรับผิดชอบในเรื่องของการสอดส่องดูแลและป้องกันปัญหายาเสพติด และชักชวนศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่เข้ามา

ดำเนินงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังได้มีการเข้าไปขอความร่วมมือจากประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านต่างๆ และผู้บริหารสถานศึกษาให้เข้ามาเป็นแนวร่วมในการทำงาน

นายวิบูลย์ นพคุณ มีบทบาทเป็นผู้กำหนดแผนงานและทีมงาน

นายวิบูลย์ นพคุณ จะมีบทบาทในการกำหนดแผนการทำงานให้เป็นรูปธรรม และกำหนดบุคคลที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านยาเสพติด และควบคุมดูแลเรื่องชุมชนโดยเฉพาะ ซึ่งได้แก่นายบุญลือ จันทร นอกจากนี้ยังได้มีการมอบหมายให้ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานเขตทุ่งครุเข้ามาร่วมในการดำเนินงานด้วย นอกจากนี้ยังได้มีการเข้าไปขอความร่วมมือจากประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านต่างๆ และผู้บริหารสถานศึกษาให้เข้ามาเป็นแนวร่วมในการทำงาน

2.กลุ่มทีมงาน

กลุ่มทีมงานประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ

เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ มีบทบาทเป็นผู้ดูแล และหาข้อมูลในพื้นที่

บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานเขตทุ่งครุในช่วงนี้จะเป็นการรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา คือ พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ ในการเข้าไปสำรวจตรวจสอบข้อมูลของชุมชน/หมู่บ้านต่างๆในพื้นที่ โดยมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายปราบปรามนำโดย พ.ต.ท.ขวัญชัย ศรีมานุสรณ์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนสัมพันธ์ ดูแลโดย หัวหน้าชุดคือ ร.ต.อ.จำลอง ว้วนเครือ บทบาทในการทำงานช่วงนี้จะเป็นฝ่ายรุกเข้าไปหาประชาชนในพื้นที่เพื่อหาข้อมูลและเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติด โดยจะมีการจัดเจ้าหน้าที่สายตรวจ และเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์เข้าไปสำรวจในชุมชนและหมู่บ้านต่างๆเพื่อบันทึกข้อมูลว่าในบ้านแต่ละหลังมีคนอยู่กี่คน และทำอาชีพอะไร เพื่อนำกลับมาทำเป็นแผนผังเก็บไว้ การเข้าไปสำรวจข้อมูลต่างๆในชุมชนนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะใช้กลยุทธ์การเข้าหาประชาชนในพื้นที่ในปริมาณที่บ่อยครั้งเพื่อสร้างความคุ้นเคยและสร้างความไว้วางใจแก่ประชาชน และหากพบเห็นการกระทำผิดก็จะได้ดำเนินการปราบปรามจับกุมด้วย

เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ มีบทบาทเป็นผู้เข้าไปดูแลชุมชน ผู้หาข้อมูลในพื้นที่ และเป็นผู้ประสานข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

บทบาทของสำนักงานเขตทุ่งครุนั้น จะเป็นการจัดแบ่งทีมงานในการเข้าไปดูแลชุมชน และเก็บบันทึกข้อมูลทางด้านประชากร และความเป็นอยู่ของประชาชนตลอดจนเรื่องยาเสพติด นอกจากนี้แล้วเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุยังมีบทบาทในการเป็นผู้ประสานข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรและสภาพของชุมชนในพื้นที่ โดยผู้อำนวยการเขตจะมอบหมายให้ นายบุญลือ จันทร์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตทุ่งครุ ซึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับด้านชุมชนโดยตรง เป็นผู้เข้ามาดูแลงานเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างใกล้ชิด ซึ่งทีมงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคม คือนางลาวัลย์ ศรีวัช ฌ อยุธยา และผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน คือ นางพิมพ์ศิริ ปานพรหม และทีมงานในฝ่ายพัฒนาชุมชนซึ่งจะแบ่งการรับผิดชอบให้ลงไปดูแลชุมชนคนละ 1-2 ชุมชน การดำเนินงานของเขตเริ่มจากการเข้าไปดูแลในเรื่องของสาธารณสุขมูลฐานของประชาชนในพื้นที่ชุมชนต่างๆ และพร้อมกันนั้นก็ทำการเก็บข้อมูลจากประชาชนทั้งในเรื่องความเป็นอยู่และเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดไปด้วย เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ร่วมกับสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุในการคัดเลือกชุมชนที่เหมาะสมเข้าร่วมในการประกวดโครงการหมู่บ้านชุมชนเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด

3.กลุ่มพันธมิตรหลัก

หน่วยงานที่เข้ามาเป็นกลุ่มพันธมิตรในช่วงนี้ได้แก่ ศูนย์บริการสาธารณสุข 59

เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 มีบทบาทในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน

บทบาทของเจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุขก็จะเป็นการทำงานประสานกับเจ้าหน้าที่สถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตในการออกตรวจเยี่ยมประชาชนตามชุมชนหมู่บ้านต่างๆในพื้นที่ทุ่งครุ ในช่วงนี้เป็นช่วงที่เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุขเริ่มที่จะเข้ามา มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยได้รับการชักชวน จากสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และได้รับการมอบหมายจากสำนักงานเขตทุ่งครุซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งแต่เดิมเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ก็ได้มีการออกตรวจเยี่ยมประชาชนและดูแลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ทุ่งครุอยู่แล้ว หลังจากที่ได้เข้ามาร่วมดำเนินงานโดยที่มีแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด ผู้อำนวยการ

ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 จึงได้มอบหมายให้ นางปิยฉัตร ไมตรีจิตร ผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาลเข้ามาดูแลรับผิดชอบในเรื่องของยาเสพติดโดยตรง

“หน้าที่รับผิดชอบก็จะเป็นลักษณะของงานพยาบาลที่มันจะต่างกับโรงพยาบาล เพราะว่าของเราจะเน้นในเรื่องของการควบคุมป้องกันรักษา ส่งเสริมสุขภาพ แต่โรงพยาบาลเขาจะตั้งรับเลยก็คือรักษาแต่ของพีคือนั่นตั้งแต่ ส่งเสริมป้องกัน แล้วก็ควบคุมโรค แล้วก็ตัดท้ายด้วยการรักษานี้คือหลังสุด ที่นี้ลักษณะของงานส่วนใหญ่ก็จะเป็นการออกไปให้บริการข้างนอกก็คือเข้าชุมชน”

(คุณปิยฉัตร ไมตรีจิตร-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2544)

4.กลุ่มพันธมิตรรอง

กลุ่มพันธมิตรรองนั้นประกอบไปด้วย ประธานชุมชนดาริซีน ประธานหมู่บ้านสินบตี 2 ประธานหมู่บ้านสินทิวสวนธน 2 ประธานหมู่บ้านสินทิวสวนธน 3 และคณะกรรมการของชุมชน/หมู่บ้านแต่ละแห่ง รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนวัดทุ่งครุ โรงเรียนบูรณะศึกษา อิสลามวิทยาลัย โรงเรียนราชบุรณะ โรงเรียนสามัคคีบำรุง โรงเรียนรางวัลพฤษฯ โรงเรียนสารสาสน์

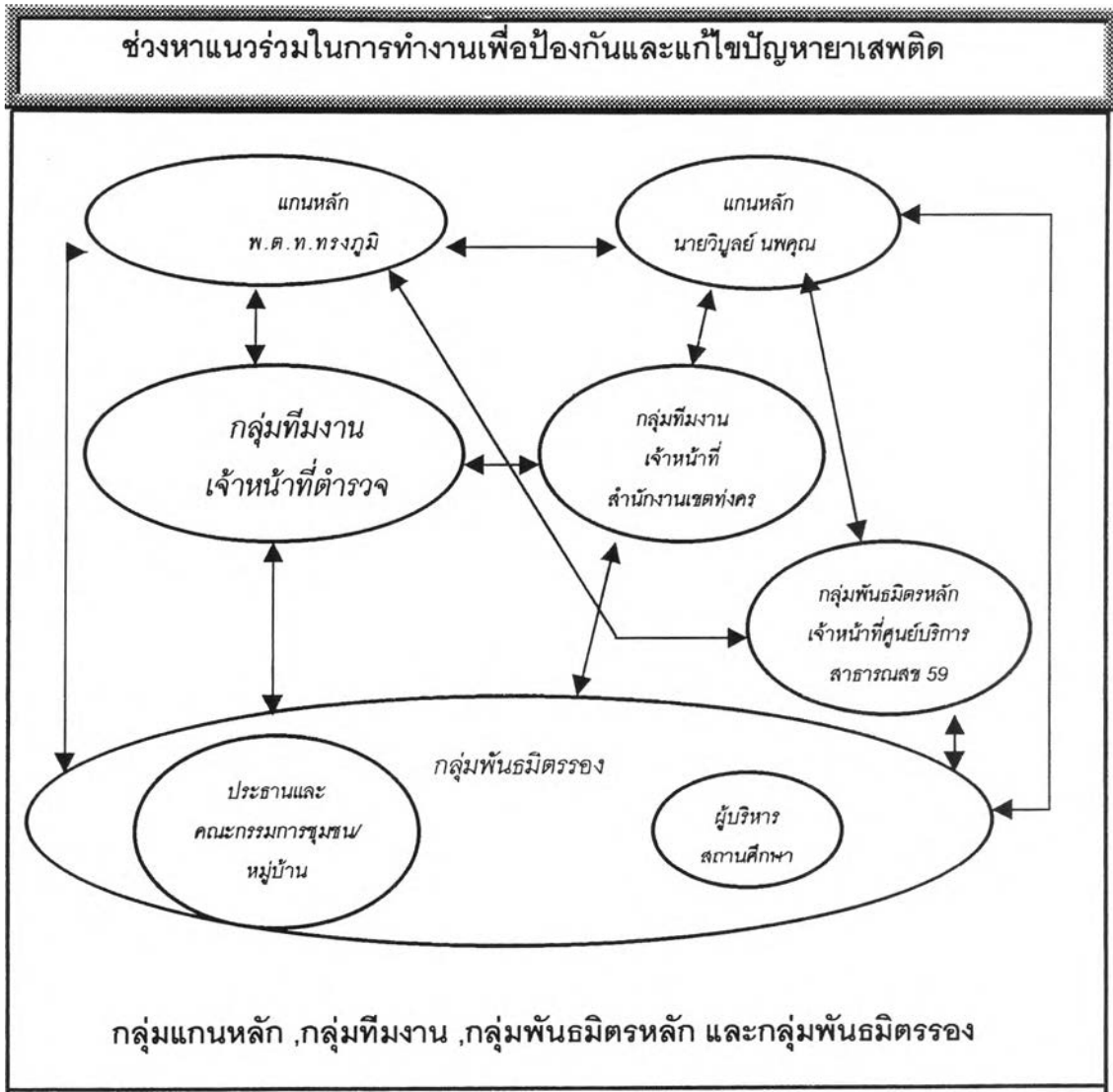
ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน มีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่

บทบาทของกลุ่มพันธมิตรรองทั้งหมดในช่วงนี้จะมีบทบาทเป็นแกนสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ กล่าวคือประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและเป็นผู้สนับสนุนการเข้าสำรวจตรวจสอบชุมชนและหมู่บ้าน และทำหน้าที่ชี้แจงให้ประชาชนในชุมชน/หมู่บ้านของตนเองทราบถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและสำนักงานเขต

ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการหาข้อมูลภายในโรงเรียน

โรงเรียนมีบทบาทโดยการตรวจสอบดูแลนักเรียนในความปกครองว่ามีใครที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือไม่ พร้อมทั้งตรวจสอบความรุนแรงของปัญหาเสพติดที่เข้ามาแพร่ระบาดในโรงเรียน ในขั้นตอนนี้โรงเรียนจะเป็นผู้เริ่มสอดส่องนักเรียนก่อนโดยที่ยังไม่ได้ขอความร่วมมือจากทางผู้ปกครองของนักเรียนร่วมด้วย

การทำงานของทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุและเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุมีบทบาทที่ประสานกันในการเข้าไปร่วมกันดูแลชุมชน โดยทางสำนักงานเขตจะเป็นผู้ประสานข้อมูลเกี่ยวกับประชาชนในพื้นที่ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และร่วมกันสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ ส่วนบทบาทของกลุ่มพันธมิตรหลักซึ่งได้แก่เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ได้เข้าไปมีส่วนสนับสนุนการทำงานของกลุ่มแกนหลักและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตโดยการเป็นผู้เข้าไปร่วมลงพื้นที่และอำนวยความสะดวกในเรื่องของงานอนามัยและงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพประชาชน โดยที่เจ้าหน้าที่จากทั้ง 3 หน่วยงานนี้จะลงพื้นที่และออกพบประชาชนร่วมกัน และในส่วนของกลุ่มพันธมิตรรองซึ่งได้แก่ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน และผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทที่สนับสนุนการทำงานของกลุ่มแกนหลักและเจ้าหน้าที่ทั้ง 3 ฝ่ายโดยการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ให้ข้อมูลเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ และช่วยเจ้าหน้าที่เป็นหูเป็นตาสอดส่องคนในพื้นที่หรือเด็กนักเรียนในโรงเรียนของตนเอง

แผนภาพที่ 2 กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในช่วงหาแนวร่วมในการทำงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.ช่วงจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดภัยยาเสพติด

(รายละเอียดดูหน้าที่83)

ประชาคมปลอดภัยยาเสพติด หมายถึง การรวมตัวกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน ผู้บริหารสถานศึกษา ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ทุ่งครุที่มีเจตนารมณ์ร่วมกัน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับพื้นที่ของตนเอง ซึ่งการป้องกันและแก้ไขให้พื้นที่ของตนเองปลอดภัยจากยาเสพติดนี้อยู่ภายใต้การบรรลู่วัตถุประสงค์ “3 ไม่ กับ 1 ต้อง” ซึ่งหมายถึง 1.ในพื้นที่ทุ่งครุต้องไม่มีการผลิตยาเสพติดอีกต่อไป 2. ในพื้นที่ทุ่งครุจะต้องไม่มีการค้ายาเสพติด

3. ในพื้นที่ทุ่งครุจะต้องไม่มีผู้ที่เข้ามาริเริ่มหรือทดลองเสฟใหม่ และนำผู้เสฟเก่าไปบำบัดรักษา ใน ส่วนของ 1 ต้อง หมายถึง ชาวบ้านจะต้องให้ความร่วมมือในการทำงานของประชาคมปลอดยา เสฟติด และเจ้าหน้าที่รัฐ

ในช่วงของการจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสฟติดนี้ เจ้าหน้าที่รัฐเป็นฝ่ายที่ก่อให้เกิดการจัดตั้งเป็นประชาคม เพื่อให้เกิดความสะดวกในการทำงาน เพราะเมื่อเกิดประชาคมขึ้นเจ้าหน้าที่ก็จะมีเครือข่ายในการทำงานและเข้าถึงชุมชนและประชาชนได้ง่าย ในการจัดตั้งเป็นประชาคมนี้แต่ ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย 1.กลุ่มแกนหลัก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ และเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 2.กลุ่มพันธมิตร ได้แก่ ประธานและคณะกรรมการชุมชนหมู่บ้าน และผู้บริหารสถานศึกษา และ 3.กลุ่มประชาชน ซึ่งจะเข้ามามีบทบาทดังต่อไปนี้

1.กลุ่มแกนหลัก

กลุ่มแกนหลักประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่รัฐทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ และเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ซึ่งแต่ละฝ่ายมีบทบาทดังต่อไปนี้

เจ้าหน้าที่สถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ มีบทบาทเป็นผู้ผลักดันให้เกิดการจัดตั้งประชาคม และมีบทบาทเป็นพี่เลี้ยงของประชาคม

การจัดตั้งให้เกิดเป็นประชาคมนี้ พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ หัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ ซึ่งเป็นผู้ที่ริเริ่มการดำเนินการให้ประชาชนได้มีความตระหนักถึงปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสฟติดในพื้นที่ทุ่งครุ ได้มีแนวคิดที่จะต้องผลักดันให้ภาพการทำงานของพื้นที่ทุ่งครุเกิดเป็นการทำงานในรูปแบบของการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับประชาชนในพื้นที่ให้ได้ อย่างไรก็ตามแม้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเข้ามามีบทบาทในการผลักดันให้เกิดการจัดตั้งเป็นประชาคมขึ้น แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้มีการปรับบทบาทของฝ่ายตนเองจากบทบาทของตัวเองเอก ไปเป็นบทบาทของพี่เลี้ยงที่จะคอยสนับสนุนและผลักดันการทำงานของกลุ่มพันธมิตรและประชาชนให้สามารถสานต่อการทำงานที่เจ้าหน้าที่ได้ริเริ่มไว้ให้ และพร้อมกันนี้บทบาทเดิมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจยังคงดำเนินอยู่ก็คือการเข้าไปสอดส่องดูแล จับกุมผู้กระทำความผิด และยังคงจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ โดยมีหัวหน้าชุดคือ ร.ต.อ.จำลอง วุ่นเครือ เข้าไปคลุกคลีในพื้นที่เพื่อหาข่าวอย่างใกล้ชิด

ซึ่งการจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปลงพื้นที่นั้นจะใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความคุ้นเคยและกลมกลืนกับพื้นที่เป็น พิเศษ ยกตัวอย่างเช่นเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปคลุกคลีในพื้นที่ชุมชนดารีซันซึ่งเป็นพื้นที่อิสลาม ก็ส่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่นับถือศาสนาอิสลามเข้าไปลงพื้นที่ ได้แก่ ส.ต.ท.ธวัชชัย ชัยภท ซึ่งเป็นส่วนที่สามารถทำให้การทำงานเป็นไปได้อย่างราบรื่น นอกจากการเข้าไปคลุกคลีในชุมชนแล้ว ยังใช้ มาตรการป้องกันโดยการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์เข้าไปสร้างกิจกรรมในโรงเรียนที่อยู่ใน พื้นที่ทุ่งครุ ได้แก่ ร.ต.อ.จำลอง วัฒนเครือ และ จ.ส.ต.ปรีชา บุญปลิว เพื่อให้เด็กเกิดความคุ้นเคย และเป็นมิตรกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเข้าไปอบรมเกี่ยวกับการสร้างวินัยให้กับ เด็กนักเรียน และเป็นการเข้าไปพูดคุยทุกสัปดาห์ในเวลาเช้าแถวตอนเช้า จะมีการเข้าไปเล่าข่าว หรือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นและเกี่ยวข้องกับเรื่องของโทษภัยของยาเสพติด และนำมาสู่การสอน เด็กให้รู้จักการหลีกเลี่ยงและปฏิเสธสิ่งเสพติด โครงการที่จัดทำขึ้นนี้ ได้แก่ โครงการ 5 นาที่หน้าเสา ธง โครงการ D.A.R.E. และโครงการสร้างวินัย ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด นอกจากการใช้มาตรการ ป้องกัน ปรามปรามแล้ว ในช่วงเวลานี้เจ้าหน้าที่ตำรวจยังใช้มาตรการในการป้องปรามเข้ามาร่วม ด้วย กล่าวคือได้มีการส่งสายตรวจเข้าไปตรวจตราพื้นที่บ่อยๆเพื่อให้ผู้กระทำความผิดไม่กล้าที่จะ ทำความผิด

“ การให้ความสำคัญตรงนี้คือเขาต้องทำด้วยตัวเอง เพียงแต่รัฐต้องไปเป็นที่เลี้ยงคอย ให้คำแนะนำชี้แนะช่องทางในการดำเนินการที่ถูกต้อง”

(พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ – สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2544)

เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ มีบทบาทเป็นผู้ผลักดันให้เกิดการจัดตั้งประชาคม เป็นแกนหลักในการจัดการประชุม และมีบทบาทเป็นที่เลี้ยงของประชาคม

ในช่วงการจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติดนี้ นายวิบูลย์ นพคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตได้ร่วมกับ พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ หัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุได้มีบทบาทเป็นผู้ ร่วมผลักดันให้เกิดการจัดตั้งเป็นประชาคม และทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงคอยดูแลการทำงานของประชาคมที่ได้จัดตั้งขึ้น บทบาทของเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตในช่วงนี้จะเป็นแกนหลักในการจัดการ ประชุมคณะกรรมการชุมชน ซึ่งจะจัดขึ้นทุกวันศุกร์ต้นเดือน โดยจะเชิญคณะกรรมการชุมชนจาก ทั้ง 19 ชุมชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุข 59 และผู้บริหารโรงเรียนเข้ามา ร่วมประชุมด้วย โดยในการประชุมนี้ นายวิบูลย์ นพคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตทุ่งครุ หรือนาย บุญลือ จันทร ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตทุ่งครุจะทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม และนาง พิมพ์ศิริ ปานพรหม ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมจะเป็นผู้ทำหน้าที่ประสาน

งานกับประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านในการประชุมแต่ละครั้ง นอกจากนี้สำนักงานเขตยังคงเข้าไปดูแลทุกข์สุขและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ว่ามีสิ่งใดที่ได้รับความเดือดร้อนหรือสิ่งที่ขาดแคลนหรือไม่ และเขตจะสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมและดูแลพื้นที่ชุมชนเดือนละ 2,000 บาทต่อหนึ่งชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นผู้ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่การจัดงานหรือจัดกิจกรรมของชุมชนต่างๆ

“คืองานนี้ที่มันออกมาได้ดีต้องพูดว่าระดับ หัวหน้าเขาลงมาเล่นเอง อย่างของ ส.น.ท่านรองทรงภูมิเขาก็ลงมาทำเองตลอด ในส่วนของสำนักงานเขตเรา ท่าน ผ.อ.วิบูลย์ท่านก็สนใจเรื่องการแก้ปัญหายาเสพติดอยู่แล้ว ที่นี้ท่านรู้ว่าผมเคยดูงานเกี่ยวกับชุมชนและเรื่องยาเสพติดมาก่อน ท่านก็เลยมอบหมายให้ผมเป็นหลักดูในเรื่องนี้ แล้วก็มอบหมายให้ในส่วนของชุมชนก็สำนักพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม โดยตอนนั้นมีหัวหน้าลาววัลย์เป็นคนดูแล แล้วก็เจ้าพิมพ์นะ คุณพิมพ์ศิริซึ่งกับผมทำงานใกล้ชิดกันมาตลอด มีอะไรก็เดินคุยกันโดยตรงเลย... เราก็ช่วยประสานข้อมูลให้กับตำรวจเขาด้วย”

(นายบุญลือ จันทร์-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2545)

“เราสำรวจชุมชน จัดแบบบันทึก ส่งข้อมูลบันทึกเกี่ยวกับเรื่องสำรวจข้อมูลชุมชนเกี่ยวกับยาเสพติด เราทางฝ่ายพัฒนาชุมชนมีหน้าที่ต้องเอาแบบสำรวจต่างๆไปให้ตามชุมชน แล้วรวบรวมส่งสำนักพัฒนาอีกทีหนึ่ง.....ก็เรียกว่าเขตทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานทั้งหมด”

(คุณพิมพ์ศิริ ปานพรหม - สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2544)

เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 มีบทบาทในการส่งเสริมสุขภาพให้กับประชาชน

ในช่วงของการจัดตั้งเป็นประชาคมหมู่บ้านปลอดยาเสพติดนี้เจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุข 59 จะเล่นบทบาทในการเป็นฝ่ายรุกเข้าไปดูแลและส่งเสริมสุขภาพให้กับประชาชนในชุมชน โดยจะมีการออกตรวจเยี่ยมประชาชนอยู่เป็นระยะภายใต้ชื่อโครงการ “พยาบาลเยี่ยมบ้าน” ซึ่งเป็นการเข้าไปพบปะประชาชนเพื่อดูแลในเรื่องสุขภาพนอกเหนือจากการที่เข้าไปพบประชาชนเป็นทีมร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สำนักงานเขต บทบาทที่เพิ่มขึ้นมาของเจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุข 59 ในช่วงนี้ก็คือการให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องของการบำบัดยาเสพติด และให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆในชุมชน โดยการเข้าไปเป็นหน่วยปฐมพยาบาลเวลาที่มีการจัดกิจกรรม ในช่วงเวลานี้เจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุข 59 จะสร้างเครือข่ายในการทำงานเรื่องสุขภาพโดยการคัดเลือก

ตัวแทนชุมชนเพื่อไปทำหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขและนำไปเข้ารับการอบรมให้มาทำหน้าที่ในการดูแลศูนย์สุขภาพชุมชนพร้อมทั้งจัดหายาไว้ให้ใช้ภายในศูนย์สุขภาพชุมชน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุขยังมีบทบาทในการหาสื่อเอกสาร แผ่นพับ ใบปลิวที่เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดมาเผยแพร่ให้กับประชาชนในพื้นที่อีกด้วย

2.กลุ่มพันธมิตร

กลุ่มพันธมิตรประกอบไปด้วย ประธานชุมชนดารีซัน ประธานหมู่บ้านลินบตี 2 ประธานหมู่บ้านสินทวิสวนธน 2 ประธานหมู่บ้านสินทวิสวนธน 3 และคณะกรรมการของชุมชน/หมู่บ้านแต่ละแห่ง รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนวัดทุ่งครุ โรงเรียนบูรณะศึกษา อิสลามวิทยาลัย โรงเรียนราษฎร์บูรณะ โรงเรียนสามัคคีบำรุง โรงเรียนราชราชพฤกษ์ โรงเรียนสารสาสน์

ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน มีบทบาทเป็นตัวเอกในการกำหนดการดำเนินงานภายในชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง

บทบาทของประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านในช่วงนี้จะต้องดำเนินบทบาทเป็นตัวเอกในการริเริ่มกำหนดการดำเนินงานและกิจกรรมภายในชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง เพื่อวางแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง โดยมีเจ้าหน้าที่รัฐทั้ง 3 ฝ่ายเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำในการดำเนินงาน

ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการหาวิธีการดำเนินการดูแลนักเรียนของตนเองในเรื่องของยาเสพติด

ทางด้านโรงเรียนนั้นในช่วงนี้ผู้บริหารสถานศึกษาก็ยังคงดำเนินบทบาทในการเป็นผู้หามาตรการมาสอดส่องดูแล และหากิจกรรมเสริมมาให้แก่นักเรียนโดยจัดให้มีวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับเรื่องของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการจัดวิทยากรมาบรรยายนี้ได้ร่วมกับโครงการ 5 หน้าเสาธง โครงการ D.A.R.E และโครงการสร้างวินัยร่วมต้านภัยยาเสพติดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จัดให้มีขึ้น รวมทั้งในบางโรงเรียนได้มีการพานักเรียนไปทัศนศึกษาดูงานที่สถานีตำรวจหรือส่งไปอบรมเข้าค่ายตามที่ต่างๆ มีการจัดนิทรรศการและการประกวดคำขวัญเรื่องความเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด มีการส่งครูอาจารย์ไปอบรมตามที่ต่างๆ เพื่อนำมาถ่ายทอดแก่นักเรียนและนำความรู้ที่ได้มาบูรณาการเรื่องยาเสพติดเข้ากับบทเรียน นอกจากนี้เมื่อพบที่ใดมีกิจกรรมที่น่าสนใจก็จะมีการติดต่อให้มาจัดที่โรงเรียนด้วย และบางโรงเรียนยังได้จัดให้มีการตรวจปัสสาวะนักเรียนที่คาดว่าจะ

กลุ่มเสี่ยงด้วย การดำเนินบทบาทในการป้องกันปัญหาเสพติดของโรงเรียนนี้ไม่ได้ทำเพียงลำพัง แต่ฝ่ายโรงเรียน ทางโรงเรียนยังได้มีการเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมและให้เข้ามาร่วมเป็นผู้หาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหารวมถึงรับทราบพฤติกรรมของบุตรหลาน

“ใน 1 เดือน เราก็จะมีกิจกรรมจากภายนอกมาจัดครั้งหนึ่ง อย่างเช่นเราเชิญ ใจจักรกฤษณ์ มาพูดเรื่องยาเสพติด พานักเรียนไปดูโรงพยาบาลที่เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด และนักเรียนกลุ่มที่เราคาดว่าเขาเสี่ยงเราก็พาไปอบรม ไปเข้าค่าย มีไปที่ ส.น.ทุ่งครุ ไปที่แม่ชีคันสนีย์”

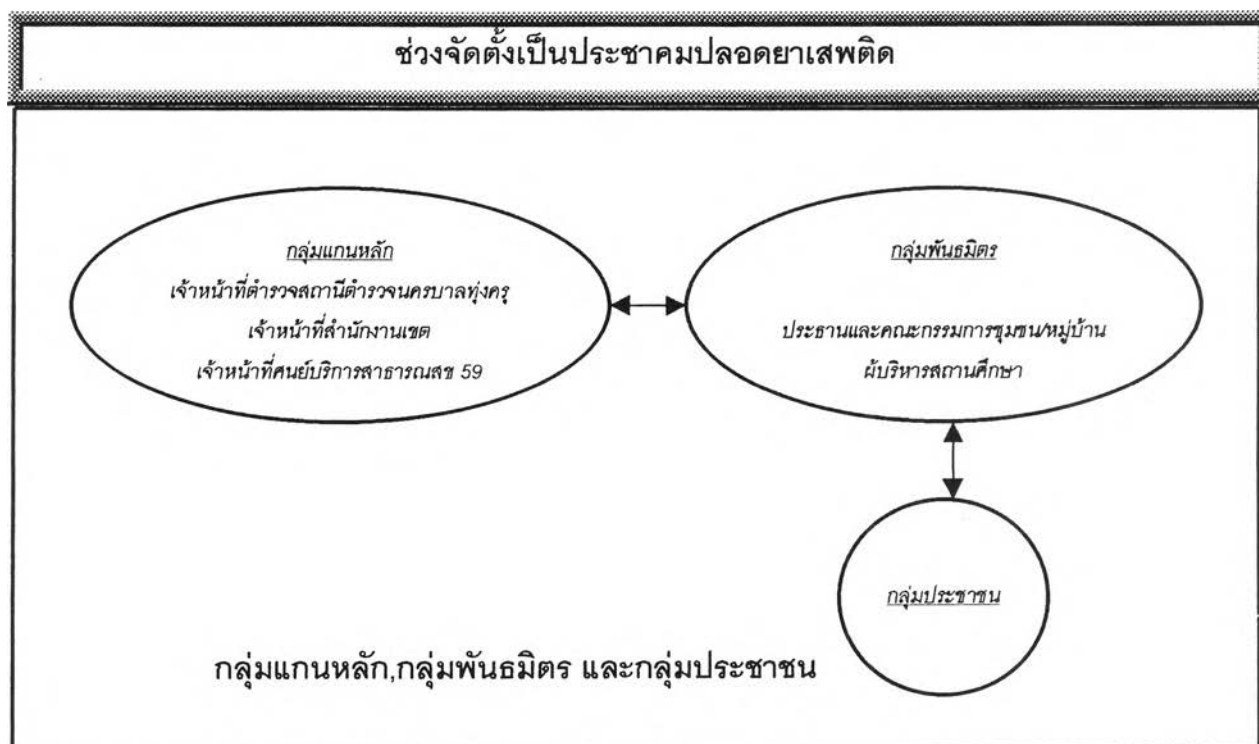
(ผู้จัดการโรงเรียนบูรณศึกษา-สัมภาชนม์เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2544)

3.กลุ่มประชาชน

กลุ่มประชาชน มีบทบาทเป็นสนับสนุนการทำงานของประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน

ในส่วนของกลุ่มประชาชนซึ่งเป็นลูกบ้านนั้นยังคงเล่นบทบาทในการเป็นหูเป็นตาของประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน และยังมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมทั้งเป็นกำลังแรงงานสำคัญในการปรับปรุงสภาพความสะอาดเรียบร้อยในชุมชน

เมื่อพิจารณาบทบาทของการทำงานของแต่ละฝ่ายที่เข้ามาเกี่ยวข้องในช่วงนี้นั้นจะพบว่าการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตได้เปลี่ยนมาเป็นผู้สนับสนุนให้ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านได้มีการริเริ่มการดำเนินงานภายในชุมชน/หมู่บ้านด้วยตนเอง โดยเจ้าหน้าที่จะเป็นผู้สนับสนุนในด้านงบประมาณและเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำในการดำเนินการต่างๆ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ก็ยังคงให้การสนับสนุนในการดูแลและส่งเสริมสุขภาพของประชาชน พร้อมทั้งมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่จากศูนย์สาธารณสุขให้มาช่วยเหลือในการปฐมพยาบาลเวลาที่มีการจัดกิจกรรมขึ้น รวมทั้งเจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุขจะสนับสนุนในเรื่องของการหาสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับยาเสพติดมาเผยแพร่ให้กับประชาชนได้รับทราบ ทางด้านโรงเรียนจะสนับสนุนการทำงานของฝ่ายอื่นๆโดยการดูแลและหาวิธีป้องกันให้นักเรียนของตนเองห่างไกลจากยาเสพติด และช่วยสนับสนุนด้านแรงงานและพื้นที่ในการจัดกิจกรรมต่างๆภายในพื้นที่ทุ่งครุ ในส่วนของประชาชนจะทำหน้าที่สนับสนุนเจ้าหน้าที่ทั้ง 3 ฝ่าย รวมถึงประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน โดยการช่วยเป็นผู้สอดส่องดูแลและแจ้งข้อมูลต่างๆให้ได้รับทราบ

แผนภาพที่ 3 กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในช่วงการจัดตั้งเป็นประชาคม

4. ช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

(รายละเอียดดูที่หน้า 83)

ช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน หมายถึง ช่วงที่คณะทำงานหาแนวทางร่วมกันให้การดำเนินงานที่ได้ทำไว้แล้วดำเนินต่อไปได้ และยังคงรักษาสภาพอันดีงามที่เคยปรากฏไว้ให้คงอยู่

ในช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนนี้มีกลุ่มบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้อง 3 กลุ่มด้วยกัน คือ 1.กลุ่มแกนหลัก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ และเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 2.กลุ่มพันธมิตร ได้แก่ ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน และผู้บริหารสถานศึกษา และ 3.กลุ่มประชาชน

1.กลุ่มแกนหลัก

กลุ่มแกนหลักประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59

เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ มีบทบาทเป็นผู้ติดตามและประเมินผลที่ได้จากการทำงาน และเป็นพี่เลี้ยงให้กับประชาคม

ช่วงนี้บทบาทของตำรวจจะเป็นผู้ติดตามประเมินผล โดยจะยังคงออกตรวจเยี่ยมชุมชน/หมู่บ้านอยู่อย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการป้องปรามไม่ให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น ซึ่งการลงพื้นที่ชุมชนนี้ พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ในฐานะหัวหน้าสถานีตำรวจจะออกตรวจเยี่ยมชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทุกครั้งเพื่อให้ชาวบ้านเกิดความไว้วางใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และยังคงเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำและสนับสนุนการดำเนินงานของประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจยังคงส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปทำหน้าที่วิทยากรในการอบรมและให้ความรู้แก่นักเรียนตามโรงเรียนต่างๆในพื้นที่ตามโครงการ5นาที่หน้าเสาธง โครงการ D.A.R.E โครงการสร้างวินัยร่วมต้านภัยยาเสพติด

เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ มีบทบาทในการประเมินผลการทำงาน อำนวยรักษาสภาพอันดีให้คงอยู่ และเป็นพี่เลี้ยงให้กับประชาคม

บทบาทของเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตในช่วงนี้จะมีบทบาทในการอำนวยการรักษาสภาพอันดีงามของชุมชน/หมู่บ้านที่ได้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นแล้วให้ยังคงอยู่ มีการออกตรวจเยี่ยมชุมชนอย่างสม่ำเสมอโดยส่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบชุมชนและหมู่บ้านแต่ละแห่งให้ออกไปดำเนินการตรวจเยี่ยมรวมทั้งเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 มีบทบาทเป็นผู้ให้ข้อมูลในการบำบัดรักษา ยาเสพติด

เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ยังคงออกตรวจเยี่ยมประชาชนในพื้นที่ตามโครงการ “พยาบาลเยี่ยมบ้าน” อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีบทบาทในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ในการบำบัดรักษา ยาเสพติด และการจัดหาเอกสาร แผ่นพับ โบปปลิว และโปสเตอร์เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดมา

เผยแพร่ รวมทั้งการเข้าไปสนับสนุนกิจกรรมต่างๆภายในชุมชนโดยการจัดหน่วยปฐมพยาบาลเข้าไปร่วมด้วย บทบาทที่เพิ่มมาในช่วงนี้คือการเข้าไปติดตามประเมินผลการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขที่ได้แต่งตั้งไว้ดูแลศูนย์สุขภาพชุมชน

2.กลุ่มพันธมิตร

กลุ่มพันธมิตรประกอบไปด้วย ประธานชุมชนดารีซิ่น ประธานหมู่บ้านสินบตี 2 ประธานหมู่บ้านสินทิวสวนธน 2 ประธานหมู่บ้านสินทิวสวนธน 3 และคณะกรรมการของชุมชน/หมู่บ้านแต่ละแห่ง รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนวัดทุ่งครุ โรงเรียนบูรณะศึกษา อิสลามวิทยาลัย โรงเรียนราษฎร์บูรณะ โรงเรียนสามัคคีบำรุง โรงเรียนรางวัลพฤกษ์ โรงเรียนสารสาสน์

ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน มีบทบาทเป็นผู้กำหนดแนวทางการดำเนินงานภายในชุมชน/หมู่บ้าน และบทบาทการดำรงรักษาสภาพอันดีงามให้คงอยู่

ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านยังคงดำเนินบทบาทเป็นผู้กำหนดแนวทางการดำเนินงานและการหากิจกรรมภายในชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง บทบาทที่เพิ่มขึ้นมาของประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านในช่วงนี้คือการดำรงรักษาสภาพอันดีงามของชุมชน/หมู่บ้านให้คงอยู่ โดยการจัดระบบรักษาความปลอดภัยและจัดเวรยามของชุมชน/หมู่บ้าน นอกจากนี้ประธานชุมชนที่เคยได้รับรางวัลชนะเลิศชุมชน/หมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติดก็จะมีบทบาทเป็นที่เลี้ยงไปแนะนำและถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับชุมชน/หมู่บ้านอื่นๆที่กำลังอยู่ในระหว่างการเข้าประกวดชุมชน/หมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด

ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการดูแลและกระตุ้นจิตสำนึกของนักเรียน

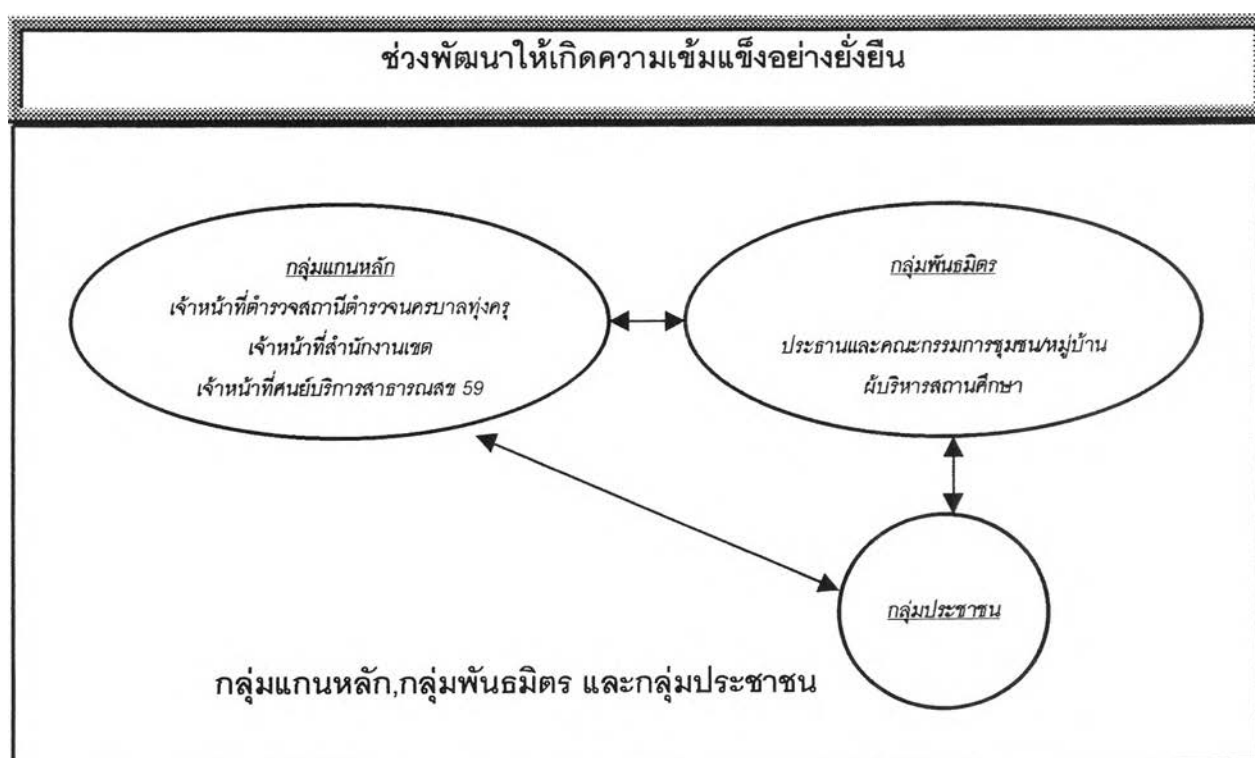
โรงเรียนก็ยังคงดำเนินบทบาทในการสรรหากิจกรรมที่น่าสนใจมากระตุ้นจิตสำนึกของนักเรียนและให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อยู่อย่างสม่ำเสมอ

3.กลุ่มประชาชน

ประชาชน มีบทบาทในการสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ รวมถึงประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง

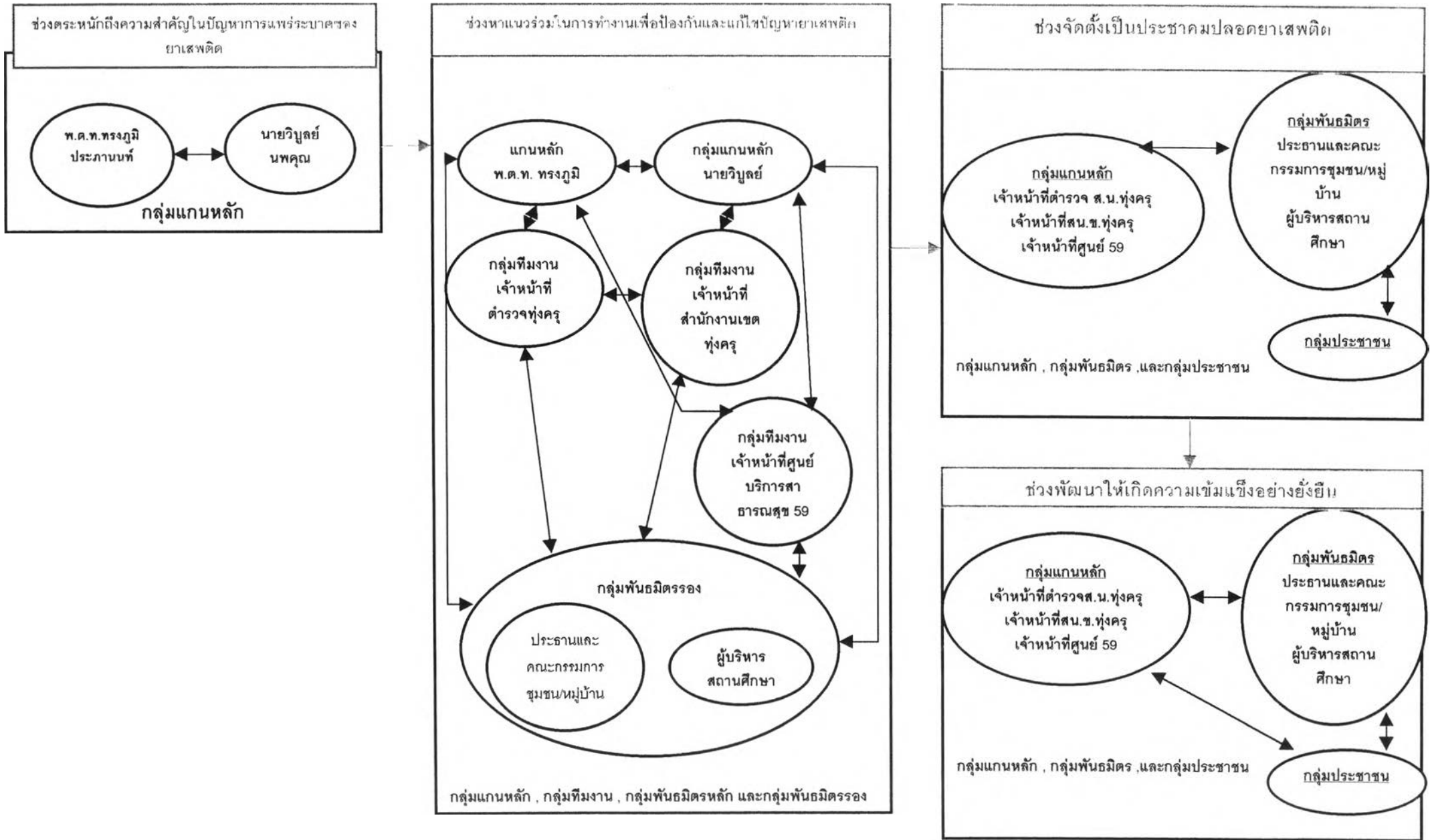
ในส่วนของลูกบ้านซึ่งเป็นกลุ่มประชาชนจะยังมีบทบาทในการเป็นหูเป็นตาให้กับประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน และมีความกล้าที่จะติดต่อแจ้งเบาะแสกับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง และมีบทบาทในการช่วยกันดำรงรักษาสภาพอันดีของชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง ในบางชุมชนจะพบว่าลูกบ้านได้ผลัดกันมาทำหน้าที่เป็นเวรยามของชุมชนด้วย

ในช่วงของการดำรงรักษาสภาพอันดีงามนี้ กลุ่มแกนหลักซึ่งได้แก่เจ้าหน้าที่ทั้ง 3 ฝ่ายนั้นสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านโดยการเข้าไปเป็นที่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำในการทำงาน และเข้าไปสังเกตปราบปรามไม่ให้มีผู้ที่เข้ามากระทำความผิดหรือก่อกวนการทำงานของประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านได้ ในส่วนของพันธมิตรซึ่งได้แก่ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน ได้มีส่วนสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่โดยการอำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลเบาะแส และข้อมูลในการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมด รวมทั้งประธานชุมชน/หมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จแล้วจะสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่โดยการออกไปร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานของชุมชน/หมู่บ้านตนเองที่ผ่านมา

แผนภาพที่ 4 กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

การทำงานของทุกฝ่ายในพื้นที่ทุ่งครุไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขต เจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุข59 กลุ่มแกนนำ และกลุ่มประชาชนนั้นสามารถที่จะมีบทบาทประสานกันได้เนื่องจากมีการทำงานกันเป็นลักษณะของเครือข่ายที่ซ้อนกันอยู่หลายชั้น เช่น ประธานหมู่บ้าน/ชุมชนแต่ละแห่ง ผู้อำนวยการเขต ผู้บริหารโรงเรียนจะทำหน้าที่เป็น กก.ตร.(คณะกรรมการตำรวจ)ของสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เพื่อช่วยกันให้ความเห็นสะท้อนกลับในเรื่องการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของโรงเรียนต่างๆก็จะจัดให้มีคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งก็จะเชิญผู้ที่มีบทบาทในพื้นที่ทุ่งครุเข้าร่วมเป็นกรรมการ ในส่วนของอาสาสมัครสาธารณสุขที่ทางศูนย์สาธารณสุข59ได้คัดเลือกให้มารับการอบรมและทำหน้าที่ดูแลศูนย์สุขภาพชุมชนก็มักจะเป็นผู้ที่ เป็นคณะกรรมการของชุมชนอยู่แล้ว ทำให้การทำงานเกิดความใกล้ชิดและกลมเกลียวกัน มีโอกาสที่จะสื่อสารกันได้บ่อยครั้ง

แผนภาพที่ 5 : กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในการจัดตั้งประชาคมปลอดภัยาเสพติดพื้นที่ทุ่งครุทั้ง 4 ช่วง

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 2 : ประเด็นในการสื่อสารที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างประชาคมหมู่บ้านปลอดภัยเสพติดประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

ประเด็นในการสื่อสารที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างประชาคมหมู่บ้านปลอดภัยเสพติดประกอบไปด้วยประเด็นต่างๆ 8 ประเด็น ดังนี้

1. ประเด็นการให้การสนับสนุนของรัฐ

ประเด็นการให้การสนับสนุนของรัฐ หมายถึง ประเด็นที่จะอธิบายให้ผู้ที่เข้ามาเป็นแนวร่วมในการทำงานเกิดความสบายใจว่าในการเข้ามาทำงานเรื่องยาเสพติดตรงนี้ เขาไม่ได้เข้ามาทำแต่เพียงลำพัง แต่เขายังได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลซึ่งถือว่ามีนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายที่เร่งด่วนและเป็นนโยบายหลักของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในการทำงานอย่างเต็มที่

ประเด็นนี้จะเป็นประเด็นที่สื่อสารเพื่อมุ่งเน้นการชี้แจงให้ทราบว่า การดำเนินงานตามโครงการนี้เป็นโครงการที่รัฐบาลให้การสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณและกำลังเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน และรัฐบาลได้ถือเป็นนโยบายหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นว่าเจ้าหน้าที่ที่เข้ามาทำโครงการนี้เป็นการทำงานอย่างจริงจัง

ประเด็นนี้กลุ่มแกนหลักซึ่งได้แก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับนโยบายโดยตรงจากรัฐบาลในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้าน/ชุมชนเฉลิมพระเกียรติปลอดภัยเสพติดจะเป็นผู้สื่อสารกับประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน

จังหวะที่จะสื่อสารประเด็นนี้จะอยู่ในช่วงระยะตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และช่วงของการหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในการสื่อสารประเด็นนี้จะเป็นการพูดกันในที่ประชุมของสำนักงานเขต นอกจากนี้ยังมีการทำเป็นหนังสือราชการแจ้งให้ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านเห็นภาพที่ชัดเจนของนโยบายที่ได้รับมา

“ตอนที่เขาเข้ามาสำรวจชุมชนเรา ทั้งเขตและ ส.น.ก็มาคุยว่าอยากจะส่งชุมชนเราเข้าคัดเลือกชุมชนปลอดยาเสพติด เขาก็บอกเราว่าอันนี้เป็นโครงการที่เป็นนโยบายหลักของทางรัฐบาลที่จะสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด เราก็เห็นว่าจะทำให้บ้านเราดี บ้านเราเจริญ ก็เลยร่วมมือกันกับเขาทำโครงการตรงนี้”

(นายถนอม วันเอระเหะห์-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2544)

2. ประเด็นชุมชนปลอดยาเสพติด

ประเด็นชุมชนปลอดยาเสพติด หมายถึง ประเด็นที่สื่อสารให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ที่ตนอยู่อาศัย เป็นประเด็นที่สื่อสารให้ทราบถึงความจำเป็นที่จะต้องอยู่อาศัยในชุมชนที่ปลอดจากยาเสพติด ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญเนื่องจากจะทำให้ประชาชนได้เห็นภาพว่าถ้าเป็นชุมชนที่ปลอดยาเสพติดก็จะนำมาซึ่งความสงบสุขของชุมชน

โดยแกนหลักได้พยายามเน้นให้เห็นว่าการหาแนวทางให้ชุมชนที่เราอยู่อาศัยเป็นชุมชนที่ปลอดภัยและปราศจากยาเสพติดนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทุกคนในพื้นที่ต้องร่วมมือกันสร้างให้เกิดเป็นชุมชนปลอดยาเสพติดให้ได้

ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่แกนหลักได้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุและเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุได้ใช้เป็นประเด็นในการรณรงค์กลุ่มพันธมิตรซึ่ง ได้แก่ ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน ผู้บริหารสถานศึกษา ให้เข้ามาเป็นแนวร่วมในการทำงาน

จังหวัดหรือสถานการณ์ที่จะใช้พูดประเด็นนี้จะเริ่มตั้งแต่ช่วงการหาแนวร่วมในการทำงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

วิธีการพูดชักจูงใจด้วยประเด็นนี้จะเป็นการนำเสนอในรูปแบบการพูดคุยกันตัวต่อตัวโดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนบุคคลระหว่างกลุ่มแกนหลักและกลุ่มพันธมิตร

“เราพยายามปลุกเร้าให้เขาเห็นว่าถ้าเขาทำสำเร็จ สิ่งที่เขาได้รับนั้นนอกเหนือจากที่เป็นชุมชนปลอดยาเสพติดด้วยตัวเขาเองแล้ว เกียรติยศชื่อเสียงที่เขาได้รับของหมู่บ้านเขาจะเป็นกับเป็นกรณีตัวอย่างนำร่องให้กับหมู่บ้านหรือชุมชนอื่นๆ”

(พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประธานนท-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2544)

3. ประเด็นการมีครอบครัวในสภาพแวดล้อมที่ดี

ประเด็นการมีครอบครัวในสภาพแวดล้อมที่ดี หมายถึง ประเด็นที่สื่อสารให้ทราบว่าทุกคนต้องการจะให้ครอบครัวตัวเองได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อที่คนในครอบครัวจะได้ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นสิ่งผิดกฎหมาย หรือสิ่งที่เป็นที่รังเกียจจากคนในสังคม ดังนั้นทุกคนจึงต้องร่วมมือกันป้องกันปัญหายาเสพติดภายในชุมชนหรือหมู่บ้านของตนเองเพื่อที่จะได้มีโอกาสอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สื่อสารเพื่อมุ่งเน้นให้เข้าใจถึงประโยชน์ของการที่ครอบครัวแต่ละครอบครัวได้มีโอกาสอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้บุตรหลานของตนไม่มีโอกาสเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อเป็นการชักจูงใจให้ทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดว่าอาจจะทำให้เกิดความเสียหายขึ้นในครอบครัวได้ และเป็นประเด็นที่เน้นการโน้มน้าวให้ประชาชนมาร่วมมือกันป้องกันปัญหาเสพติด

ผู้ที่นำเสนอประเด็นนี้ได้แก่กลุ่มแกนหลักซึ่งจะทำหน้าที่ในการอธิบายให้กลุ่มพันธมิตรและกลุ่มประชาชนเข้าใจ

จังหวะที่จะนำเสนอประเด็นนี้จะเป็นช่วงตั้งแต่การหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ช่วงจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติดไปจนถึงช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ประเด็นนี้กลุ่มแกนหลักจะเป็นผู้ชี้แจงเวลาที่มีการประชุมร่วมกันทั้งในที่ทำการสำนักงานเขต และการประชุมร่วมกันที่ชุมชน/หมู่บ้านแต่ละแห่ง โดยการนำเสนอผ่านเครื่องขยายเสียงให้คนจำนวนมากสามารถรับฟังได้อย่างชัดเจน

“เราก็บอกเขาว่าหมู่บ้านเราควรจะปลอดเพราะถ้าไม่ปลอดแล้วมันจะมีปัญหาตามหลังมา เพราะเราซื้อบ้านมาหลังละหลายๆล้านแล้วมากลายเป็นอยู่สลัมมันก็แย่ แล้วอีกอย่างเราก็บอกเขาว่าเราอยากให้เด็กทุกคนที่อยู่ในหมู่บ้านนี้ทุกคนเป็นคนที่มีอันดับ หากลูกหลานเขาติดยาเสพติดไปแล้วอนาคตจะดับแทน”

(คุณอนันต์ มั่นเดชาวิริยะกุล-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2544)

4. ประเด็นความร่วมมือร่วมใจในการแก้ไขปัญหา

ประเด็นความร่วมมือร่วมใจในการแก้ไขปัญหา หมายถึง ประเด็นที่ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการทำงานร่วมกันว่าจะสามารถช่วยทำให้การแก้ไขปัญหาเสพติดสามารถทำได้ง่ายกว่าการทำแบบตัวใครตัวมัน โดยมีการใช้ธงหมู่บ้านปลอดยาเสพติดซึ่งเป็นธงที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้นมาเป็นสัญลักษณ์ร่วม

เนื้อหาที่สื่อสารกันในช่วงนี้จะเน้นการยึดองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งเป็นที่เคารพศรัทธาของทุกคน ขึ้นมาเป็นสัญลักษณ์ร่วม ในการที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงาน โดยการใช้ธงเฉลิมพระเกียรติเป็นตัวเชื่อมและชี้แจงให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับทราบว่าหากการดำเนินงานชุมชนปลอดยาเสพติดประสบความสำเร็จก็จะได้รับธงเฉลิมพระเกียรตินี้ซึ่งเป็นสัญลักษณ์และตัวแทนของในหลวง ทำให้ทุกคนเกิดความกระตือรือร้นที่อยากจะได้รับธงนี้

ประเด็นนี้จะเป็นประเด็นที่มีการสื่อสารถึงกันหลายฝ่าย ดังนี้ คือ แกนหลักสื่อสารกับพันธมิตร แกนหลักสื่อสารกับประชาชน และประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านสื่อสารกับประชาชนซึ่งเป็นลูกบ้านของตัวเอง

นอกจากนี้แล้วในประเด็นนี้ยังมีการสื่อสารกันระหว่างพันธมิตรสื่อสารกับพันธมิตรด้วยกันเอง โดยประธานชุมชน/หมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จแล้วจะไปถ่ายทอดประสบการณ์ในการทำงาน วิธีการสร้างความร่วมมือกันภายในชุมชนของตนเอง และความภาคภูมิใจในการได้รับธงเฉลิมพระเกียรติให้กับประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านอื่นๆได้รับทราบ

จังหวะที่นำเสนอประเด็นนี้นั้นจะสามารถแบ่งได้เป็น 3 ช่วงคือ 1.ช่วงหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดแกนหลักจะนำเสนอประเด็นนี้กับพันธมิตร 2.ช่วงจัดตั้งเป็นประชาคม แกนหลักจะสื่อสารประเด็นนี้กับประชาชน และประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านสื่อสารกับลูกบ้านของตนเอง 3.ช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนจะเป็นการสื่อสารระหว่างพันธมิตรกับพันธมิตรด้วยกัน

วิธีในการนำเสนอประเด็นนี้จะเป็นการพูดคุยกันในที่ประชุมทั้งในที่ประชุมเขต และในที่ประชุมของแต่ละชุมชนหมู่บ้าน

“เราต้องคิดอยู่เสมอว่าธงสัญลักษณ์นี้เป็นธงที่เหมือนเป็นสื่อตัวแทนจากในหลวง”

(พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2544)

“ในส่วนที่มีธงเฉลิมพระเกียรติมานี้มันถือว่าเป็นจุดสุดยอด เป็นธงของในหลวงซึ่งได้รับพระราชทานมา คือชุมชนต่างๆตอนนี้เขาก็ช่วยกันดูแลเพราะเขาก็อยากจะได้ในส่วนตรงนี้เหมือนกัน”

(คุณพิมพ์ศิริ ปานพรหม - สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2544)

ใส่รูปธงเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด

5. ประเด็นความบริสุทธิ์ใจในการทำงาน

ประเด็นความบริสุทธิ์ใจในการทำงาน หมายถึง ประเด็นที่จะเปิดเผยให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐทั้ง 3 ฝ่าย ว่าเป็นการทำงานด้วยความโปร่งใส และเป็นการทำเพื่อหวังให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างแท้จริงโดยมิได้หวังอามิสสินจ้าง และแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ที่เข้ามาปฏิบัติงานนี้ไม่มีใครเป็นผู้เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติดและการแอบแฝงเข้ามาทำงานด้วย

การสื่อสารประเด็นนี้จะเน้นสร้างให้เกิดความเข้าใจถึงความตั้งใจจริง และความจริงจังในการที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรงนี้ให้ประชาชนได้รับทราบและเกิดความไว้วางใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

การสื่อสารประเด็นนี้กลุ่มแกนหลักซึ่งได้แก่เจ้าหน้าที่รัฐจะเป็นผู้ชี้แจงให้ทั้งกลุ่มพันธมิตรและกลุ่มประชาชนได้เข้าใจ

การสื่อสารในประเด็นนี้จะมีการสื่อสารใน 3 ช่วงของการดำเนินงาน คือ 1. ช่วงหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 2. ช่วงจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดภัยยาเสพติด และ 3. ช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

วิธีการที่จะนำเสนอประเด็นนี้จะเป็นการนำเสนอทั้งโดยวิธีการพูดคุยกันโดยตรง และวิธีการเข้าไปพูดในที่ประชุมของชุมชนหมู่บ้าน

“ผมเคยถามเขาว่าคิดใช้ไหมว่าตำรวจจับมาแล้วก็ปล่อยคนร้าย ก็ไม่มีใครตอบผมได้แต่ผมยิ้ม ผมก็ชี้ถามรายตัวเลยว่าสงสัยใช้ไหม สงสัยรีเปลา ผมก็บอกว่าผมจะชี้แจงให้ฟังว่ามันเป็นกระบวนการของกฎหมายตำรวจมีอำนาจแค่จับกุม พอไปถึงศาลแล้วก็ปล่อยพิณิจของเขา ที่ผมต้องชี้แจงเพราะไม่จั้นชาวบ้านเขาไม่ยอมมาแจ้งเบาะแสเราหรอก เขาไม่ไว้ใจเรา เพราะเขาคิดว่าเราไม่เอาจริง เราจับไปแล้วเดี๋ยวเราก็ปล่อย ซึ่งจริงมันไม่ใช่ ก็ต้องบอกเขา ทำความเข้าใจกัน”

(ร.ต.อ.จำลอง วันวนเครือ – สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2544)

6. ประเด็นวิธีการสร้างพื้นที่ปลอดภัย

ประเด็นการสร้างพื้นที่ปลอดภัยเสถียร หมายถึง ประเด็นที่อธิบายถึงขั้นตอน กลไก และวิธีการในการดำเนินการสร้างพื้นที่ปลอดภัยเสถียร และวิธีการในการดูแล สอดส่องชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง

เนื้อหาที่สื่อสารกันในประเด็นนี้จะเน้นการให้ข้อมูลวิธีการในการดำเนินงาน การสร้างและการจัดการชุมชน การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยให้กับชุมชน รวมถึงการหาวิธีในการพัฒนาชุมชนในรูปแบบต่างๆ

การสื่อสารกันในประเด็นนี้จะเป็นการสื่อสารกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขต กับประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน

จังหวะที่จะใช้ในการสื่อสารประเด็นนี้เกิดขึ้นในช่วงของการจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดภัยเสถียร

ในการนำเสนอประเด็นวิธีการสร้างพื้นที่ปลอดภัยเสถียรนี้จะเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และเป็นการสื่อสารกันทั้งในที่ประชุมระดมสมอง และการสื่อสารกันแบบตัวต่อเมื่อประธานหรือคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านต้องการคำแนะนำเป็นพิเศษจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทุ่งครุ

“เราก็มีพูดกันว่าบ้านไหนติด บ้านไหนค้ำ แล้วก็หาวิธีป้องกัน หรือว่าป้องกันคนข้างนอกมาขายยา หรือว่าป้องกันคนเดินผ่านทาง”

(ส.ต.ท.ธวัชชัย ชัยเกท-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2544)

7. ประเด็นการรักษาสภาพและสร้างบริบทใหม่

ประเด็นการรักษาสภาพและสร้างบริบทใหม่นี้ หมายถึง ประเด็นที่ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาชุมชนนั้นหากทำได้ประสบความสำเร็จแล้วผู้ที่พัฒนาชุมชนยังไม่สามารถที่จะหยุดหรือจบการทำงานได้ แต่การจะทำให้สิ่งที่ได้พัฒนาไปในทางที่ดีแล้วยังคงสภาพอยู่ได้ต้องเกิดจากการรักษาสภาพที่ดีเอาไว้ และนอกจากนี้แล้วการพัฒนาไม่ได้มีจุดสิ้นสุดว่าจะพัฒนาไปแค่ไหนจึงจะเรียกว่า

พอ ดังนั้นผู้ที่พัฒนาจึงต้องพยายามหาแนวทางใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาที่จะทำให้เกิดการพัฒนาไปอย่างไม่มีหยุดยั้ง

เนื้อหาของประเด็นนี้จะเน้นการพูดกันถึงการดูแลรักษาสภาพที่พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นแล้วของชุมชน/หมู่บ้านให้ยังคงอยู่ตลอดไป และพยายามหากิจกรรมใหม่ๆ มาสร้างให้เกิดการพัฒนาชุมชน/หมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง

เป็นประเด็นที่กลุ่มแกนหลักใช้สื่อสารกับกลุ่มพันธมิตร กลุ่มแกนหลักสื่อสารกับกลุ่มประชาชน และประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน ใช้สื่อสารกับกลุ่มประชาชนซึ่งเป็นลูกบ้านของตนเอง

จังหวะที่ใช้ในการสื่อสารประเด็นนี้จะมีการพูดกันในช่วงของการพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

การนำเสนอประเด็นนี้จะนำเสนอโดยการพูดกันทั้งในที่ประชุมที่สำนักงานเขต และการประชุมภายในชุมชน/หมู่บ้านแต่ละแห่ง

“ประเด็นหลักสำคัญตรงนี้คือ ต้องมีการเสริมในเรื่องของการเฝ้าระวังด้วย คำว่าเฝ้าระวัง หมายถึงการจัดเวรยามเพื่อคอยปกป้องเหมือนกับสร้างเกราะคุ้มกันให้กับตรบบริเวณชุมชนหรือหมู่บ้านตรงนั้น มีการจัดเวรยาม สังเกตการณ์ แจ้งข้อมูลเบาะแสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปดำเนินการ ตรงนี้คือหัวใจอันหนึ่งคือตัวเสริม ถือเป็นภารกิจรักษา”

(พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ – สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2544)

8. ประเด็นการเฝ้าระวังปัญหา

ประเด็นการเฝ้าระวังปัญหาหมายถึง ประเด็นที่อธิบายให้ประชาชนเห็นว่าแม้ว่าเขาจะได้ทำให้ปัญหาที่เกี่ยวกับยาเสพติดในพื้นที่ของเขาบรรเทาเบาบางลงหรือหมดไปแล้ว แต่เขาก็จะยังไม่สามารถนิ่งนอนใจได้เพราะปัญหานั้นอาจจะเกิดขึ้นมาใหม่อีกเมื่อไหร่ก็ได้ จึงจำเป็นที่จะต้องคอยช่วยกันสอดส่องดูแล และระมัดระวังไม่ให้ผู้ที่คิดจะสร้างปัญหาเสพติดเข้ามาสร้างปัญหาขึ้นในพื้นที่ของตนเองได้

ประเด็นนี้จะเน้นการให้ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านไปคิดหาวิธีการในการเฝ้าระวังปัญหาในพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่ากลุ่มแกนหลักจะคอยช่วยสอดส่องเฝ้าระวังปัญหาด้วยอีกทาง หลังจากนั้นประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านจะไปหารือร่วมกับกลุ่มชาวบ้านในชุมชน/หมู่บ้านของตนเองถึงวิธีการในการสอดส่องดูแลไม่ให้มีคนแปลกปลอมเข้ามาในชุมชน/หมู่บ้าน รวมถึงการจัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง

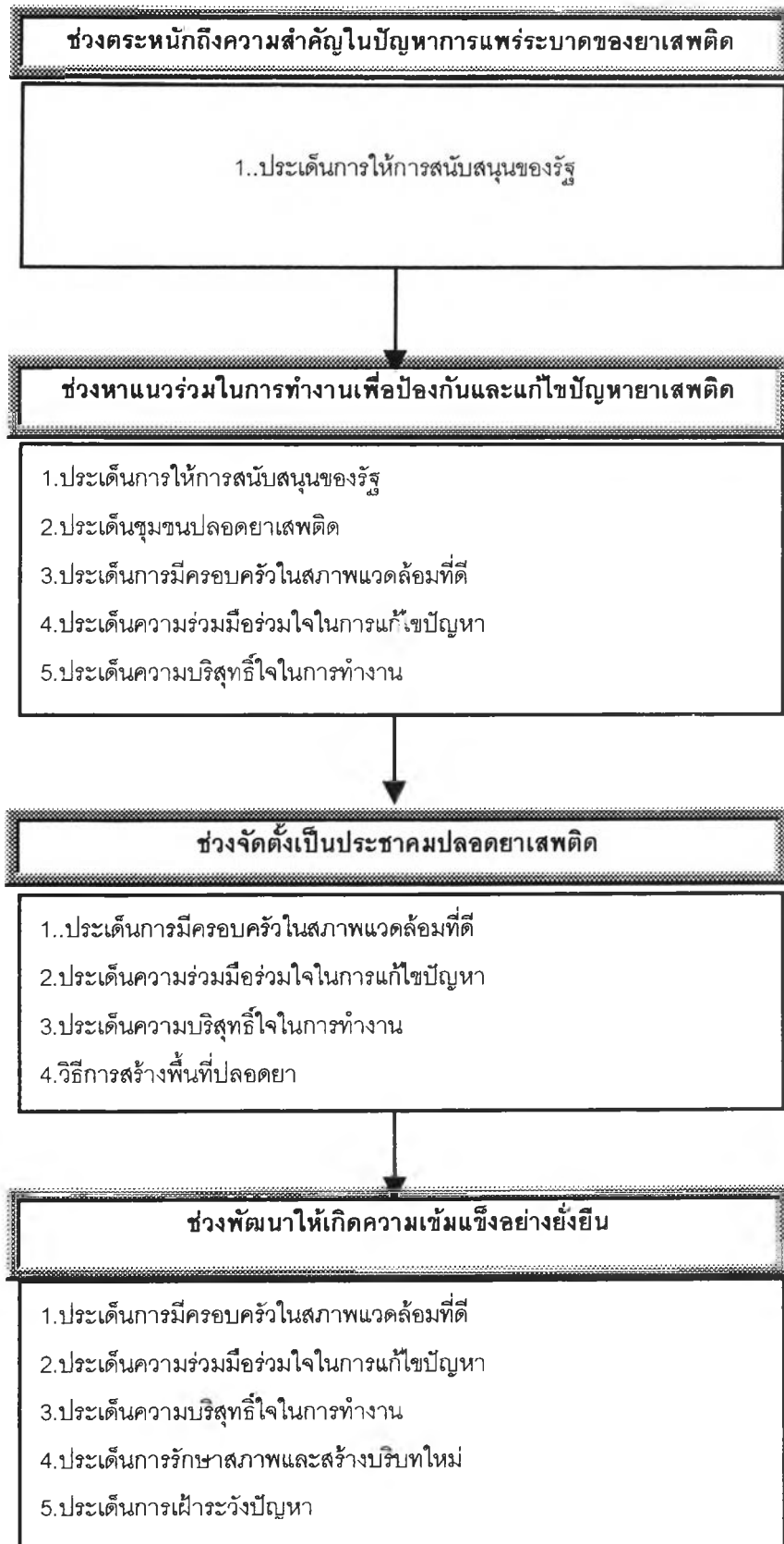
ประเด็นนี้จะเป็นการสื่อสารกันระหว่างกลุ่มแกนหลักกับประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน และประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านสื่อสารกับลูกบ้านของตนเอง

การสื่อสารประเด็นนี้จะมีการสื่อสารกันในช่วงของการพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

วิธีที่ใช้ในการนำเสนอ นั้น ในส่วนของกลุ่มแกนหลักที่สื่อสารกับประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านจะมีการพูดคุยกันเป็นการส่วนตัว หลังจากนั้นประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านจะนำมาสื่อสารกับประชาชนภายในที่ประชุมของชุมชน/หมู่บ้านของตนเองด้วยวิธีการทั้งการพูดคุยกันส่วนตัว และประชุมระดมสมองในที่ประชุมของชุมชน/หมู่บ้าน

“ประชาชนเขาก็เอามาเล่าในส่วนของ การพบเห็นด้วยสายตา ด้วยเบาะแส ด้วยการสังเกตการ ด้วยการเฝ้าระวัง นำมาแจ้งเบาะแสให้ทราบ เพื่อให้ทางฝ่ายปราบปรามหรือฝ่ายตำรวจได้เตรียมการเข้าไปดูแลแก้ไขในบทบาทของท่าน”

(คุณวิทยา ปานพรหม – สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2544)

แผนภาพที่ 6 แสดงประเด็นการสื่อสารที่ใช้ในช่วงต่างๆ

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 3 : การสื่อสารในรูปแบบใดบ้างที่ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือ เพื่อสร้างประชาคมหมู่บ้านปลอดภัยเสพติด

ในการสื่อสารกันของกลุ่มต่างๆไม่ว่าจะเป็นกลุ่มแกนหลัก กลุ่มพันธมิตร และกลุ่มประชาชนในพื้นที่ทุ่งครุั้นจากการรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการสื่อสารที่ใช้ทั้งหมดมี 6 รูปแบบการสื่อสารคือ

- 1.การใช้สื่อบุคคล
- 2.การใช้เวทีระดมสมอง
- 3.การใช้ร้านค้าชุมชนเป็นจุดศูนย์รวมข่าวสาร
- 4.การจัดเวทีกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์
- 5.การใช้สื่อสิ่งพิมพ์
- 6.การใช้หอกระจายข่าว

1. การใช้สื่อบุคคล

สื่อบุคคล หมายถึง สื่อที่ใช้ในการรุกเข้าไปหาแนวร่วมในการการทำงาน บุคคล ซึ่งผู้ทำหน้าที่สื่อบุคคลได้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขต เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข ประธานและคณะกรรมการชุมชนหมู่บ้าน ผู้บริหารสถานศึกษา และประชาชน ซึ่งแต่ละคนที่เข้ามาเป็นตัวสื่อตรงนี้จะผลักดันทำหน้าที่เป็นตัวสื่อขึ้นอยู่กับบทบาทและสถานการณ์ตามที่ได้กล่าวไว้ในเรื่องประเด็นของการสื่อสาร

การใช้สื่อบุคคลนี้เป็นการสื่อสารโดยใช้วิธีการพูดคุยกันโดยตรงโดยอาศัยการพูดคุยกันตัวต่อตัวแบบเห็นหน้า การพูดคุยกันโดยตรงโดยผ่านสื่อประกอบเทคโนโลยี คือโทรศัพท์ และการใช้สื่อบุคคลโดยเชื่อมผ่านโครงการ

สื่อบุคคลนี้เป็นสื่อที่นำมาใช้ตั้งแต่แรกเริ่มในการดำเนินงานคือในช่วงตระหนักถึงปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ช่วงหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ช่วงจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดภัยเสพติด และช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

การใช้สื่อบุคคลนี้จะใช้โดยอาศัยพื้นฐานความสัมพันธ์ส่วนบุคคลของกลุ่มบุคคลต่างๆในพื้นที่ทุ่งครุ

สื่อบุคคลสามารถจำแนกออกได้ ดังนี้

1. การพูดคุยกันตัวต่อตัวแบบเห็นหน้า

การพูดคุยกันตัวต่อตัวแบบเห็นหน้า หมายถึง การที่คู่สื่อสารได้มีโอกาสสื่อสารถึงกันเป็นการส่วนตัวโดยไม่ผ่านเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ใดๆ

กรณีที่จะใช้การพูดคุยกันแบบเห็นหน้าจะเป็นการพูดคุยกันในเรื่องที่ไม่ต้องการให้มีคนรู้เป็นจำนวนมาก การพูดคุยแบบนี้ใช้ในการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแจ้งเบาะแส

การสื่อสารด้วยสื่อนี้จะเป็นการสื่อสารกันระหว่างกลุ่มแกนหลักกับกลุ่มพันธมิตร ซึ่งเป็น การติดต่อสื่อสารกันแบบไม่เป็นทางการและเป็นการใช้การสื่อสารสองทาง

วิธีการใช้การพูดคุยให้เกิดการประสานความร่วมมือนี้เกิดขึ้นได้โดยการที่ทั้งกลุ่มแกนหลัก และกลุ่มพันธมิตรได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกัน ได้เห็นหน้ากันซึ่งจะสามารถแสดงออกได้ถึง ความจริงใจในการทำงานร่วมกัน

การสื่อสารด้วยวิธีการพูดคุยกันตัวต่อตัวแบบเห็นหน้าสนับสนุนให้เกิดการประสาน ความร่วมมือได้โดยการที่คู่สื่อสารมีโอกาสใช้ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลที่มีอยู่แล้วมาพูดคุยกันทำให้การทำงานร่วมกันและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันง่ายขึ้น

“สื่อของการเข้าไปกระตุ้นเตือน หรือสื่อที่เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจ มันจะต้องใช้เข้าไป ในรูปของกระบวนการเชิงรุก คือหมายถึงทั้งระดับเริ่มตั้งแต่ให้เจ้าหน้าที่เคาะประตูบ้านเป็นสื่อ บุคคล “

(นายวิทยา ปานพรหม-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2544)

2. การพูดคุยกันโดยตรงโดยผ่านสื่อประกอบเทคโนโลยี

สื่อประกอบเทคโนโลยีในที่นี้ หมายถึง โทรศัพท์ ซึ่งเป็นการติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้ที่มี ความสัมพันธ์กันแบบใกล้ชิดอยู่ก่อนแล้ว

กรณีที่จะใช้สื่อนี้มักใช้ในกรณีรีบด่วน คือการแจ้งการประชุมด่วน หรือการขอความร่วมมือหรือความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

การสื่อสารด้วยสื่อนี้จะเป็นการสื่อสารกันระหว่างกลุ่มแกนหลักกับกลุ่มพันธมิตร ซึ่งเป็น การติดต่อสื่อสารกันแบบไม่เป็นทางการและเป็นการใช้การสื่อสารสองทาง

การสื่อสารโดยการพูดคุยกันโดยตรงผ่านสื่อประกอบเทคโนโลยีนี้ส่งเสริมให้เกิดการ ประสานความร่วมมือกันในพื้นที่ทุ่งครุอย่างแน่นแฟ้นเพราะ ทำให้การชี้แจงกันในการทำงาน สามารถเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงทีเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจในสิ่งใด และทำให้เกิดความ สะดวกรวดเร็วในการทำงาน

“ เรามักจะคุยโทรศัพท์กัน บางทีก็ไปหา เพราะว่าการทำงานร่วมกันมันเป็นความรู้สึกรู้ก ผู้คน ส่วนตัวแล้ว บางเรื่องถ้ามันแต่ทำหนังสือไปหนังสือมามันช้า การที่ได้พูดคุยกันเอง หรือว่าได้ พูดโทรศัพท์กันบางทีการประสานขอความร่วมมืออะไรต่างๆก็ง่ายเข้า”

(ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีบำรุง-สัมภานุเมธีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2544)

3. การใช้สื่อบุคคลโดยเชื่อมผ่านโครงการ

การใช้สื่อบุคคลโดยเชื่อมผ่านโครงการ หมายถึง การจัดทำโครงการขึ้นมาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ ดำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุได้มีโอกาสเข้าไปพบปะ อบรมและให้ความรู้แก่เยาวชนในพื้นที่ ทุ่งครุ การใช้สื่อบุคคลเชื่อมผ่านโครงการนี้เป็นการที่เจ้าหน้าที่รุกเข้าไปหาโรงเรียน การเข้าไปอบรม นี้เจ้าหน้าที่จะใช้ตนเองเป็นสื่อในการพูดคุยให้เยาวชนทราบถึงปัญหาและวิธีการป้องกันภัย จากยาเสพติด

การใช้สื่อบุคคลโดยเชื่อมผ่านโครงการนี้จะเป็นการใช้สื่อบุคคลแบบที่มีการเตรียมการวางแผนมาล่วงหน้า ทั้งเรื่องระยะเวลาที่จะเข้าไปพูดคุย เรื่องเนื้อหาที่จะไปพูดคุย ตัวบุคคลที่จะทำ หน้าที่เข้าไปพูดคุย และกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าไปพูดคุยด้วย ซึ่งก็ได้แก่เยาวชนในสถานศึกษาที่อยู่ใน พื้นที่ทุ่งครุ

วิธีการใช้สื่อบุคคลโดยเชื่อมผ่านโครงการสามารถส่งเสริมให้เกิดการสร้างประชาคมปลอดยาเสพติดได้เนื่องจาก การปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักระมัดระวังตนเองจากภัยยาเสพติดจะเป็น

การช่วยป้องกันปัญหาตั้งแต่ยังไม่มีปัญหาเกิดขึ้น และเด็กเยาวชนจะนำเรื่องที่เขาได้รับรู้ไปถ่ายทอดให้กับผู้ปกครองและคนที่บ้านได้ตระหนักถึงการร่วมมือร่วมใจกันป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

การใช้สื่อบุคคลโดยเชื่อมผ่านโครงการนั้นได้มีโครงการที่ทำไปแล้ว คือ

โครงการ 5 นาที่หน้าเสาธง

โครงการ 5 นาที่หน้าเสาธง คือโครงการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์จะเข้าไปพบนักเรียนในช่วงเช้าหลังจากนักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติแล้ว

ในการเข้าไปดำเนินกิจกรรมนี้จะเข้าไปแต่ละโรงเรียนสัปดาห์ละ 1 วัน ผลัดเปลี่ยนกันไปวันละ 1 โรงเรียน

วิธีการดำเนินกิจกรรม คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์นำโดย ร.ต.อ.จำลอง วุฒนเครือ จะเข้าไปเป็นวิทยากรพูดกับเด็กนักเรียน เป็นการนำข่าวหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นและเกี่ยวข้องกับเรื่องยาเสพติดมาเล่าให้กับนักเรียนฟังเพื่อจะโยงเข้าสู่การสอนให้นักเรียนรู้จักการปฏิเสธยาเสพติด การเข้าไปพูดนี้จะพูดครั้งละ 5-7 นาที

ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนี้คือการสอนให้นักเรียนเห็นถึงโทษภัยของยาเสพติดที่อยู่ใกล้ตัว และปลูกฝังให้เด็กรู้จักการปฏิเสธและหลีกเลี่ยงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความคุ้นเคยกันระหว่างเด็กนักเรียน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมถึงการเปิดโอกาสให้เด็กนักเรียนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดไปสู่บุคคลในครอบครัวและเพื่อนบ้าน

“เขาจะมาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของวิธีการป้องกันยาเสพติด เอาคดีเกี่ยวกับยาเสพติดมาพูดถึงให้เด็กฟัง มาชี้ให้เห็นโทษของคนที่ติดยาเสพติดว่าเป็นอย่างไร แล้วคดีที่เกิดขึ้นต่างๆมาแล้วสู่เด็ก แล้วก็นำไปสู่การวิเคราะห์ว่าเหตุผลที่เกิดคดีความต่างๆเพราะปัญหายาเสพติดตรงนี้”

(ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีบำรุง-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2544)

โครงการวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนตามโครงการ D.A.R.E.

โครงการวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนตามโครงการ D.A.R.E. คือ โครงการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุเข้าไปเป็นวิทยากรอบรมเด็กนักเรียนให้เด็กรู้จักปฏิเสธและป้องกันตัวเองจากยาเสพติด ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีแบบเรียนเข้ามาสอนเด็กเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด และในครั้งสุดท้ายจะมีการสอบวัดความรู้

โดยทางโรงเรียนจะจัดชั่วโมงให้ตำรวจเข้ามาสอนเด็กนักเรียน ตลอด 1 ภาคเรียน เป็นเวลาทั้งสิ้น 17 ชั่วโมง อาทิตย์ละ 1 วัน วันละ 1 ชม.ซึ่งจะเป็นการอบรมนักเรียนชั้น ป.5-ป.6

วิธีการดำเนินการคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุเข้าไปทำหน้าที่เป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนตามแบบเรียนในโครงการ D.A.R.E. ซึ่งเป็นการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด สอนให้เด็กรู้จักการปฏิเสธสิ่งเสพติด การลดความเครียด ความรุนแรงในเด็ก และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็ก เมื่ออบรมครบตามหลักสูตรก็จะมีการทดสอบความรู้เด็ก

ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนี้คือ การสอนให้เด็กได้รู้จักอันตรายและโทษพิษภัยของยาเสพติด และสอนให้เด็กรู้จักปฏิเสธและป้องกันตนเองจากยาเสพติด

“อย่างโครงการ D.A.R.E. ก็เน้นการให้เด็กรู้จักปฏิเสธแล้วก็ป้องกันตัวเองจากยาเสพติด มีแบบเรียนมาสอนเด็ก ทางโรงเรียนก็จะจัดชั่วโมงให้ตำรวจเขามาสอนเด็ก”

(ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทุ่งครุ-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2544)

โครงการสร้างวินัยร่วมใจต้านภัยยาเสพติด

โครงการสร้างวินัยร่วมใจต้านภัยยาเสพติด คือโครงการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุจะเข้าไปอบรมเด็กนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องระเบียบวินัย ความกตัญญู และเรื่องเพศศึกษา เพื่อจะเชื่อมโยงมาถึงการอบรมเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด

โครงการนี้จะเป็นโครงการที่มีชื่อเรียกเปลี่ยนไปตามชื่อโรงเรียน เช่นที่โรงเรียนวัดทุ่งครุ ใช้ชื่อโครงการทุ่งครุสร้างวินัยร่วมใจด้านภยยาเสพติด ที่โรงเรียนสามัคคีบำรุง ใช้ชื่อโครงการว่าสามัคคีสร้างวินัยร่วมใจด้านภยยาเสพติด

การจัดกิจกรรมตามโครงการนี้จะใช้เวลาทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง โดยที่นักเรียนที่เข้ารับการอบรมเป็นนักเรียนชั้น ป.5-ป.6

วิธีการดำเนินการ คือเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุจะเข้าไปทำการฝึกระเบียบวินัยให้แก่เด็กนักเรียน และมีการสอนในเรื่องของความกตัญญู ให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษา และเรื่องยาเสพติด

ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนี้คือ เด็กนักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนในเรื่องระเบียบวินัย สำนึกในเรื่องของความกตัญญูรู้คุณพ่อแม่ เพื่อเป็นจุดจูงใจให้ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด และมีความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของเพศศึกษา

2. การจัดเวทีระดมสมอง

การจัดเวทีระดมสมอง หมายถึง การประชุมร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ณ เวลานั้นเพื่อหาแนวทางในการดำเนินงาน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การใช้สื่อประเภทนี้จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต้องการมีความคิดร่วมกัน

การจัดการประชุมระดมสมองจะแบ่งการประชุมออกเป็น 2 ระดับ คือ 1.การประชุมร่วมกันของกลุ่มแกนหลักและกลุ่มพันธมิตรที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวันศุกร์ต้นเดือนที่สำนักงานเขต และ 2.การประชุมภายในชุมชน/หมู่บ้านแต่ละแห่ง ซึ่งจะมีประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านเป็นผู้จัดการประชุมขึ้นเพื่อชี้แจงและขอความคิดเห็นในการดำเนินงานภายในชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง การประชุมภายในนี้จะมีการเชิญกลุ่มแกนหลักคือเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามาร่วมรับฟังด้วย

การจัดการประชุมระดมสมองนี้เป็นการสื่อสารในรูปแบบของการสื่อสารหลายทาง และเป็นการสื่อสารกันอย่างเป็นทางการ

การจัดการประชุมระดมสมองนี้ส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือเพราะ เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เป็นทั้งผู้รับฟัง และเป็นผู้แสดงความคิดเห็นในการทำงาน รวมทั้งเป็นการเชื่อมคนและงานเข้าด้วยกัน

“เราจะมีการประชุมกันทุกวันศุกร์ต้นเดือนที่เขตอยู่แล้วเรียกว่าเป็นการประชุมคณะกรรมการชุมชน ก็จะมีทางเขต ส.น. สาธารณสุข แล้วก็ประสานกับคณะกรรมการชุมชนหมู่บ้านต่างๆเขาเข้ามาร่วมประชุมด้วย โดยมากท่าน ผ.อ.วิบูลย์ท่านก็จะมาเป็นประธานในที่ประชุม แต่ถ้าติดภารกิจท่านก็จะมอบหมายให้ผมมาดูแลแทน”

(นายบุญลือ จันทร์-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2545)

3. การใช้ร้านค้าชุมชนเป็นจุดศูนย์รวมข่าวสาร

การใช้ร้านค้าชุมชนเป็นจุดศูนย์รวมข่าวสาร หมายถึง การสื่อสารโดยมีร้านค้าของชุมชนเป็นจุดศูนย์รวมในการฝากข่าวให้แพร่กระจายไปยังผู้ที่อยู่ในชุมชน/หมู่บ้าน และเป็นการหาข้อมูลย้อนกลับจากคนในชุมชนโดยร้านค้าชุมชนจะเป็นผู้ที่คอยสอดส่องหาข้อมูลให้กับประธานหรือคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน

กรณีที่ใช้ร้านค้าชุมชนคือ เวลาที่ต้องการให้ข้อมูลกระจายไปยังชาวบ้านที่ไม่มีโอกาสได้รับทราบข้อมูลในตอนแรกให้มากที่สุด และให้ร้านค้าชุมชนเป็นผู้ที่ดูแลคนแปลกปลอมเข้ามาในพื้นที่ด้วย

ประเภทของร้านค้าที่เป็นจุดรวมข่าวสาร คือ ร้านค้าที่ขายของจำเป็นในแต่ละวัน อาทิ สนุ๊ก ยาสระผม ผงซักฟอก น้ำดื่ม หรือร้านจำพวกร้านข้าวแกง รวมถึงร้านค้าที่มีที่ตั้งอยู่ในจุดศูนย์กลางของชุมชนหรือหมู่บ้าน

การสื่อสารนี้จะเป็นการสื่อสารหลายทาง อย่างไม่เป็นทางการทั้งระหว่างประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านกับร้านค้า และกับประชาชนในชุมชนกับร้านค้า

การใช้ร้านค้าชุมชนเป็นจุดศูนย์รวมข่าวสารนี้มีส่วนในการส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือได้เพราะ ทำให้ข้อมูลแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว และลดขั้นตอนในการทำงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน รวมทั้งจะได้ทราบผลสะท้อนกลับจากผู้รับข่าวสารนี้ได้อย่างรวดเร็วเช่นกัน

ทำให้ได้ทราบถึงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้ชาวบ้านรู้สึกมีส่วนร่วมและเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือ

“ในลักษณะที่กลางวันกรรมการไม่อยู่จะออกไปทำงานกัน ผมจะหาข่าวก็จะมาหาเอาจากร้านค้า ว่าวันนี้มีใครเข้ามาบ้างไหม มันก็ดีย่างเราเรียกสามแยกข่าว”

(คุณสมชาย โฉมมณี-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2544)

“ในส่วนของผมที่ดูแลด้านการประชาสัมพันธ์ ก็มีร้านค้านี้แหละ ก็ฝากเขาช่วยกระจายข่าวเรื่องกิจกรรมต่างๆ”

(คุณนิมะ ฮัจยีอารีย์ – สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2544)

4. การจัดเวทีกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์

การจัดเวทีกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ หมายถึง การนำสื่อกิจกรรมมาเป็นรูปแบบหนึ่งในการเชื่อมให้คนได้ออกมาแสดงการมีส่วนร่วมในการทำงาน และเป็นสื่อที่ให้โอกาสคนในพื้นที่ได้มีโอกาสในการแสดงออก นอกจากนั้นแล้วเวทีกิจกรรมยังเป็นสื่อที่ใช้ในการให้ประชาชนในชุมชนได้มีโอกาสมาพบปะสังสรรค์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

เวทีกิจกรรมนี้สามารถส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือโดยการที่ให้โอกาสทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้ออกมาแสดงศักยภาพของตนเอง ทำให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและรู้สึกหวงแหนพื้นที่ของตนเอง และได้มีโอกาสสานความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในพื้นที่

การจัดกิจกรรมมักจะกระทำในช่วงวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์เรื่องยาเสพติด วันสำคัญทางศาสนา และวันเทศกาลประจำปี เช่นวันปีใหม่หรือวันเด็ก การจัดเวทีกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ ได้แก่ การจัดนิทรรศการ การจัดประกวดวาดภาพระบายสี การจัดการประกวดคำขวัญ การจัดบรรยายทางศาสนา การจัดกิจกรรมลานกีฬาต้านยาเสพติด การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในวันยาเสพติดโลก การจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด การจัดกิจกรรมนี้ผู้ที่เป็นผู้ดำเนินการในการจัดมีทั้งกลุ่มแกนหลักและกลุ่มพันธมิตร ผลัดกันเป็นผู้ริเริ่มในการจัด และฝ่ายที่ไม่ได้เป็นผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมนั้นก็จะเป็นฝ่ายสนับสนุนในการจัดกิจกรรม

การใช้เวทีกิจกรรมเพื่อเชื่อมสัมพันธ์ เป็นสื่อที่ใช้ในช่วงของการจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดภัย ยาเสพติด และช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

การจัดเวทีกิจกรรมเพื่อเชื่อมสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ทุ่งครุสามารถแบ่งได้เป็น กิจกรรมที่เชื่อมเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเยาวชนในพื้นที่ กิจกรรมที่เชื่อมเจ้าหน้าที่กับผู้นำชุมชน กิจกรรมที่เชื่อมเจ้าหน้าที่กับชุมชน กิจกรรมที่เชื่อมคนในชุมชนเข้าด้วยกัน กิจกรรมที่เชื่อมผู้ปวยเข้ากับเจ้าหน้าที่และชุมชน และ กิจกรรมที่เชื่อมบุคคลภายนอกเข้ากับชุมชน

กิจกรรมที่เชื่อมเจ้าหน้าที่กับเยาวชนในพื้นที่

กิจกรรมที่นำมาเชื่อมเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเยาวชนในพื้นที่ ได้แก่ โครงการเยาวชนสัมพันธ์ และโครงการส่องโลกตำรวจนครบาล

โครงการเยาวชนสัมพันธ์

เยาวชนสัมพันธ์คือโครงการที่อบรมให้เด็กรู้สึกเป็นมิตรกับตำรวจและเป็นการปลูกฝังเด็กในทุกๆด้าน เพื่อล้างสมองเด็กและสร้างพลังมวลชนให้เด็กมีลักษณะเหมือนกับเป็นตำรวจรุ่นจิ๋ว

โครงการนี้จัดขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงที่นักเรียนเพิ่งจะเปิดเทอม และจัดขึ้นที่โรงเรียนวัดทุ่งครุ

วิธีการดำเนินการ คือเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุจะทำหน้าที่เข้าไปอบรมให้ความรู้แก่เด็กในเรื่องรอบตัวในชีวิตประจำวัน อาทิ เรื่องจราจร เรื่องยาเสพติด เรื่องการดูแลและป้องกันตนเอง

ประโยชน์ที่ได้จากโครงการเยาวชนสัมพันธ์ คือ ทำให้เด็กเกิดภาวะผู้นำ และเกิดความรักในตนเอง รวมถึงรู้สึกเป็นมิตรและผูกพันกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

โครงการส่องโลกตำรวจนครบาล

โครงการส่องโลกตำรวจนครบาล คือโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการเยาวชนสัมพันธ์ โดยจะมีการนำเด็กที่ได้เข้าร่วมโครงการเยาวชนสัมพันธ์ และเด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ เข้าเยี่ยมชมการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและดูนิทรรศการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จัดทำขึ้น

โครงการนี้จัดขึ้นในช่วงวันเด็กแห่งชาติ และช่วงวันสถาปนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วิธีการดำเนินการ คือเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุได้ทำการเชิญชวนเด็กที่มีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ใกล้เคียง เด็กที่เข้าร่วมโครงการเยาวชนสัมพันธ์ รวมทั้งบุตรหลานของตำรวจ สน.ทุ่งครุ ให้เข้าเยี่ยมชมภายใน สน. เพื่อสังเกตการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมถึงห้องที่ใช้ในการทำงานในหน้าที่ต่างๆ และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานจริง นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำบอร์ดนิทรรศการโรงพักเพื่อประชาชนและกิจกรรมต่างๆ ที่ สน.ทุ่งครุ จัดขึ้น

ประโยชน์ของโครงการนี้คือ ทำให้เด็กเกิดความเข้าใจในวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากขึ้น และเกิดความรู้สึกเป็นมิตรกับตำรวจ

กิจกรรมที่เชื่อมเจ้าหน้าที่กับผู้นำชุมชน

กิจกรรมที่เชื่อมเจ้าหน้าที่กับผู้นำชุมชน ได้แก่ โครงการผู้นำชุมชนทุ่งครุร่วมใจด้านภัยยาเสพติด

โครงการผู้นำชุมชนทุ่งครุร่วมใจด้านภัยยาเสพติด

โครงการผู้นำชุมชนเขตทุ่งครุร่วมใจด้านภัยยาเสพติดเป็นโครงการที่ทางสถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุร่วมกับสำนักงานเขตทุ่งครุ เชิญชวนผู้นำชุมชนเขตทุ่งครุ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนต่างๆ ของสำนักงานเขตทุ่งครุ เดินทางไปศึกษาดูงานที่สำนักงาน ป.ป.ส. และโรงพยาบาลธัญรักษ์ จังหวัดปทุมธานี และร่วมทำพิธีให้สัตยาบันร่วมใจด้านภัยยาเสพติดของผู้นำชุมชน

ประโยชน์ที่ได้รับ คือทำให้ผู้นำชุมชนได้เห็นสภาพและสถานการณ์ที่แท้จริงในเรื่องยาเสพติด และสามารถนำไปถ่ายทอดเป็นบทเรียนแก่ลูกบ้านของตนเองได้

กิจกรรมที่เชื่อมเจ้าหน้าที่กับชุมชน

โครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม

โครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม คือ โครงการที่ให้ความรู้กับประชาชนทั่วไปในเรื่องของการทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลและเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

การอบรมสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมนี้จะจัดอบรมครั้งละ 1 วัน โดยจะจัดการอบรมขึ้นเป็นรุ่นๆ

วิธีการดำเนินการคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำการประกาศรับสมัครประชาชนที่อยู่ในพื้นที่แล้วจึงทำการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เข้าสมัคร เมื่อผ่านการคัดเลือกเจ้าหน้าที่จะให้ผู้เข้าร่วมในการอบรมลงทะเบียนประวัติ หลังจากนั้นจะทำการอบรมให้โดยการอบรมจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี การทำหน้าที่ช่วยแจ้งข้อมูลเบาะแส ให้ความรู้ทั่วไปในเรื่องการป้องกันตนเอง หลักการสังเกตและจดจำข้อมูลต่างๆ แผนประทุษกรรมของคนร้าย หลังจากนั้นจะมีการให้ผู้เข้ารับการอบรมทำการปฏิญาณตนที่จะไม่เปิดเผยกลวิธีในการทำงาน และจะไม่เป็นผู้ที่ทำผิด

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการนี้คือ ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีแนวร่วมในการทำงาน โดยมีประชาชนคอยเป็นหูเป็นตาในการสอดส่องดูแลและแจ้งเบาะแสให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

โครงการพยาบาลเยี่ยมบ้าน

โครงการพยาบาลเยี่ยมบ้าน คือ โครงการเชิงรุกที่เจ้าหน้าที่พยาบาลจากศูนย์บริการสาธารณสุข 59 ดำเนินการออกตรวจเยี่ยมและให้การดูแลรักษาแก่ประชาชนในพื้นที่ต่างๆ

การดำเนินกิจกรรมพยาบาลเยี่ยมบ้านนี้จะดำเนินการเรื่อยๆตามฤดูกาลต่างๆ ผลัดเปลี่ยนกันไปแต่ละชุมชน เช่นช่วงฤดูร้อนจะรณรงค์เรื่องการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ช่วงหน้าฝนจะคอยดูแลเกี่ยวกับเรื่องไข้เลือดออกและการกำจัดยุงลาย และช่วงหน้าหนาวจะเป็นการดูแลเกี่ยวกับ

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสหวัด ซึ่งการออกตรวจเยี่ยมนี้จะมีการแทรกในเรื่องของการดูแลเกี่ยวกับยาเสพติดให้กับประชาชนอีกด้วย

ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมพยาบาลเยี่ยมบ้าน คือ เป็นมาตรการเชิงรุกที่ทำให้เจ้าหน้าที่ได้เข้าไปสัมผัสกับประชาชนในชุมชนและมีโอกาสสอดส่องดูแลประชาชนอย่างใกล้ชิด

โครงการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข

โครงการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข คือ โครงการที่เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุขจะทำหน้าที่คัดเลือกผู้แทนของชุมชนแต่ละชุมชนไปเข้ารับการอบรมเพื่อที่จะสามารถทำหน้าที่ดูแลในเรื่องสุขภาพและให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่คนในชุมชนได้

การดำเนินการกิจกรรมนี้จะจัดอบรมขึ้นปีละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 3 เดือน กับ 3 วัน

วิธีการดำเนินการคือ เมื่อเจ้าหน้าที่คัดเลือกได้ผู้ที่เข้ารับการอบรมแล้วเจ้าหน้าที่จะทำการอบรมเข้มในทางทฤษฎี เป็นเวลา 3 วัน โดยจะสอนให้สามารถจ่ายสามัญประจำบ้านได้ และสอนให้สามารถทำงานพยาบาลย่อยๆได้ หลังจากที่เรียนรู้ทฤษฎีเป็นเวลา 3 วันแล้ว ก็จะมีการสอนต่อเนื่องอีก 3 เดือน หลังจากนั้นจึงมีการมอบบัตรประจำตัวอาสาสมัครสาธารณสุขให้

ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนี้ คือ ทำให้เจ้าหน้าที่บริการสาธารณสุขมีเครือข่ายในการทำงาน และมีเครือข่ายที่จะช่วยในการสอดส่องดูแลชุมชน นอกจากนี้แล้วยังทำให้ประชาชนสามารถดูแลกันเองในเบื้องต้นได้โดยไม่ต้องเข้าไปรับการรักษาที่ศูนย์บริการสาธารณสุข

กิจกรรมที่เชื่อมคนในชุมชนเข้าด้วยกัน

กิจกรรมที่เชื่อมคนในชุมชนเข้าด้วยกัน ได้แก่ กิจกรรมทางศาสนา และ กิจกรรมในวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ

กิจกรรมทางศาสนา

กิจกรรมทางศาสนา คือ การจัดกิจกรรมที่นำวิธีการหรือคำสอนทางศาสนามาเชื่อมโยงกับการชี้ให้เห็นถึงความเป็นบาปหากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชนดาริซัน และชุมชนอื่นๆที่นับถือศาสนาอิสลาม

การดำเนินกิจกรรมนี้จะมีการนำวิทยากรมาบรรยายทางศาสนา โดยการนำหลักธรรมของศาสนาอิสลามมาสอนและกล่อมเกลาคิดใจ นอกจากการบรรยายทางศาสนาแล้วยังมีการจัดการประกวดอ่านคัมภีร์อัลกุรอาน

ประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมนี้คือ ทำให้ประชาชนนำธรรมที่ได้รับจากศาสนาของตนเองมาเป็นเครื่องกล่อมเกลาคิดใจ และเป็นเครื่องเตือนใจไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

กิจกรรมในวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ

กิจกรรมในวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ คือการจัดกิจกรรมตามวาระและโอกาสพิเศษต่างๆ ซึ่งในวันสำคัญเหล่านี้แต่ละชุมชนและหมู่บ้านจะมีการจัดกิจกรรมในหลากหลายรูปแบบเพื่อเป็นการรวบรวมให้คนในชุมชน/หมู่บ้านของตนเองออกมาให้ความร่วมมือกับส่วนรวม

รูปแบบของกิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ 1. การเชิญชวนประชาชนในหมู่บ้านออกมาช่วยกันทำความสะอาดหมู่บ้านและรับประทานอาหารร่วมกัน รวมทั้งมีการพูดคุยกันถึงการดำเนินงานในหมู่บ้านและมีการสอดแทรกเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด 2.การจัดการประกวดวาดภาพระบายสีให้กับเด็กๆในหัวข้อเรื่องการปลอดยาเสพติด 3.การจัดงานทำบุญและงานเลี้ยงในวันสำคัญ เช่น วันขึ้นปีใหม่หรือวันเด็กแห่งชาติ

ประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมในรูปแบบนี้คือ การสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นกับคนในหมู่บ้านหรือชุมชนของตนเองและกิจกรรมเหล่านี้ยังช่วยทำให้เด็กและผู้ปกครองได้มีโอกาสออกมาใช้เวลาว่างร่วมกัน และทำให้เด็กเกิดความตระหนักถึงอันตรายของยาเสพติด

กิจกรรมที่เชื่อมผู้ป่วยเข้ากับเจ้าหน้าที่และชุมชน

กิจกรรมที่เชื่อมผู้ป่วยเข้ากับเจ้าหน้าที่และชุมชน ได้แก่ โครงการค่ายชีวิตงาม

โครงการค่ายชีวิตงาม

โครงการค่ายชีวิตงาม คือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อนำผู้ป่วยจากการติดสารเสพติดไปเข้ากระบวนการทางจิตวิทยา เพื่อบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงการพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้ติดสารเสพติดสามารถหยุดสารเสพติดได้อย่างถาวร

ระยะเวลาจัดการอบรมจะใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 10 วัน ต่อ 1 รุ่น ซึ่งใน 1 รุ่น จะมีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 30 คน

วิธีการดำเนินการ คือในการอบรมจะสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้จักกตัญญูต่อพ่อแม่ ครู อาจารย์ สอนให้รู้จักรักตนเอง สอนให้รู้จักความตายเพื่อเป็นการล้างสมองเด็กให้เกิดความละอาย และเกิดความเกรงกลัว นอกจากการอบรมแล้วยังมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมตามฐาน กิจกรรมกายบริหาร ทดสอบสมรรถภาพ การฝึกระเบียบวินัย การทัศนศึกษาดูงาน การใช้วิธีการทางศาสนาบำบัด

ประโยชน์ของโครงการนี้คือ ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความตระหนักรู้และเลิกใช้ยาเสพติดแบบยั่งยืน นอกจากนี้แล้วความรู้ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับจะสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานการสร้างแนวคิดในการดูแลตนเองอย่างถูกต้อง

กิจกรรมที่เชื่อมบุคคลภายนอกเข้ากับชุมชน

กิจกรรมที่เชื่อมบุคคลภายนอกเข้ากับชุมชน ได้แก่ กิจกรรมงานมหกรรมวันรวมพลังแผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติด

กิจกรรมงานมหกรรมวันรวมพลังแผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติด

งานมหกรรมวันรวมพลังแผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติด คือ การจัดงานนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด ซึ่งภายในงานจะมีการออกร้าน และการให้บริการเคลื่อนที่ในด้านต่างๆ รวมถึงมีการจัดกิจกรรมภาคบันเทิงโดยเชิญผู้มีชื่อเสียงมาเป็นวิทยากร และให้เด็กนักเรียนได้มีโอกาสในการแสดงออกถึงความสามารถ

กิจกรรมนี้จัดขึ้นในวันที่ 25 สิงหาคม 2544

การดำเนินกิจกรรมนี้ได้มีการเชิญ ร.ต.ต.เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานในพิธี กิจกรรมในวันนั้นจะเป็นการให้ความบันเทิงโดยจะมีการสอดแทรกถึงความรู้ ความเข้าใจในโทษและพิษร้ายของยาเสพติด โดยเชิญใจ้ จักรกฤษ ศรรัตน์ และพลทหารศรราม เทพพิทักษ์ มาร่วมแสดงวิสัยทัศน์ ในส่วนของประชาชนได้มีการมาออกร้านขายสินค้า และทางราชการได้จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่มาให้บริการกับประชาชน และมีการนำนักเรียนจากโรงเรียนต่างมาร่วมแสดงบนเวที เพื่อเป็นการเชิญชวนให้ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนมาร่วมงานด้วย

ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนี้คือ ทำให้ประชาชนได้ออกมามีส่วนร่วมในกิจกรรมของพื้นที่ทุ่งครุ และได้ทราบถึงการดูแลป้องกันภัยจากปัญหายาเสพติด

“ลักษณะของกิจกรรมใดๆก็แล้วแต่ที่จัดขึ้น ลักษณะของกิจกรรมซึ่งมีทั้งภาควิชาการและภาคบันเทิงจะต้องสอดแทรกถึงความรู้ความเข้าใจและโทษ พิษร้ายของยาเสพติดเข้าไปด้วย”

(คุณวิทยา ปานพรหม-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2544)

5. สื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อที่ถูกตีพิมพ์ขึ้นมาเพื่อช่วยในการเผยแพร่ข้อมูลในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งในแง่ของโทษพิษภัย และแง่ของการทำงานเพื่อประชาคมปลอดยาเสพติด

จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ถูกนำมาใช้ในการเสริมการทำงานของสื่อบุคคล และการจัดเวทีกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์

สื่อสิ่งพิมพ์เหล่านี้ได้เข้ามามีบทบาทในการทำงานเริ่มตั้งแต่ช่วงหาแนวร่วมในการทำงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ช่วงจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติด และช่วงพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการดำเนินงานประชาคมปลอดยาเสพติดในพื้นที่ทุ่งครุ ได้แก่ หนังสือ และจดหมายราชการ แผ่นพับ โบปปลิว โบัสเตอร์ สติกเกอร์ บอร์ดข่าวสาร ป้ายประกาศ

1. หนังสือและจดหมายราชการ

หนังสือและจดหมายราชการ หมายถึงเอกสารบันทึกสั่งการของทางราชการที่ออกมาจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในพื้นที่ ได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ สำนักงานเขตทุ่งครุ และศูนย์บริการสาธารณสุข 59

หนังสือและจดหมายราชการจัดทำขึ้นมาเพื่อสื่อสารระหว่างกลุ่มแกนหลักและกลุ่มพันธมิตรในการเชิญประชุม หรือขอความร่วมมือในการทำงาน

หนังสือและจดหมายราชการนี้จะใช้หลังจากที่ได้มีการพูดคุยกันผ่านทางโทรศัพท์แล้ว การใช้หนังสือและจดหมายราชการนี้ก็เพื่อให้เกิดเป็นเอกสารหลักฐานตามระเบียบของราชการเท่านั้น

หนังสือและจดหมายราชการเหล่านี้ส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือได้เพราะทำให้ผู้ร่วมงานได้เห็นข้อมูลในรายละเอียดที่ชัดเจน สามารถเป็นหลักฐานยืนยันได้ ทำให้ไม่เกิดความสับสนในการทำงาน

“หนังสือราชการเราจะใช้ในการนัดหมายกันหรือแจ้งบันทึกสั่งการต่างๆ แต่เราใช้หนังสือไม่บ่อยมาก เราจะใช้หลังจากที่โทรศัพท์พูดคุยกันแล้วเสียมากกว่า เพราะโทรศัพท์คุยกันมันเร็ว เพียงแต่ทำให้เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น”

(คุณพิมพ์ศิริ ปานพรหม-สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2544)

2. แผ่นพับ ใบปลิว โปสเตอร์

แผ่นพับ ใบปลิว โปสเตอร์ หมายถึงสื่อที่ออกมาในรูปแบบของเอกสารที่ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเห็นผ่านตาเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ข้อมูลแก่ประชาชน

สื่อนี้จะใช้ตั้งแต่ช่วงของการจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดยาเสพติดเรื่อยมาจนถึงช่วงการพัฒนามาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

แผ่นพับ ใบปลิว โปสเตอร์เป็นสื่อที่เจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเป็นแกนหลักตั้งใจจัดทำเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดแก่กลุ่มประชาชน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ประชาชนได้เห็นผ่านสายตาคู่ตลอดเวลา

แผ่นพับ ใบปลิว และโปสเตอร์นี้ ส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือกันในการทำงานได้เนื่องจากเป็นสื่อที่ตอกย้ำให้ประชาชนเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3. สติกเกอร์

สติกเกอร์ หมายถึงสื่อที่บรรจุข้อความ คำขวัญ หรือสโลแกนสั้นๆที่จะเป็นการแสดงความมีส่วนร่วมของประชาชน ไปติดตามบ้านเรือนของประชาชน

สื่อนี้เป็นสื่อที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจัดทำขึ้นโดยจะนำไปติดตามบ้านของประชาชนในพื้นที่เพื่อเป็นการประกาศตัวแสดงความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

สติกเกอร์นี้จะมีอยู่ 2 ข้อความ คือ 1. “ขณะนี้ท่านอยู่ในพื้นที่เขตรับผิดชอบ ส.น.ทุ่งครุ เหตุการณ์ร้าย โทรแจ้ง 426 -1110 , 426 -1113 , 426 -1991 และ 2. ครอบครัวนี้ขอร่วมปลอดยาเสพติด ด้วยความปรารถนาดี จากข้าราชการตำรวจ ส.น.ทุ่งครุ

สื่อชนิดนี้ก่อให้เกิดประสานความร่วมมือได้เพราะสื่อสติกเกอร์นี้มีข้อความที่กระตุ้นให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกอยู่ตลอดเวลาว่าตนเองได้เป็นผู้หนึ่งที่ร่วมประกาศตนเป็นผู้ร่วมปลดปล่อยชาติแล้ว จึงต้องให้ความร่วมมือทุกๆด้านที่จะทำให้เกิดการปลดปล่อยชาติให้ได้

“ ขณะเดียวกันเราได้มีการทำสติกเกอร์ เราบอกเลยว่าอะไรก็แล้วแต่ที่เราพูดมันจบอยู่ตรงนั้น แต่เราทำไปแนะนำเรื่องของการติดโปสเตอร์แผ่นพับที่เราเอาเอกสารของทางราชการไปให้เขา”

(พ.ต.ท.ทรงภูมิ ประภานนท์ –สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2544)

ครอบครัวนี้ขอร่วมปลดยาเสพติด

ด้วยความปรารถนาดีจาก
ข้าราชการ ตำรวจ ส.น ทูงครู

ขณะนี้ท่านอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ส.น. ทุงครุ

You are standing here Thung Khru Police Station

มีเหตุด่วน-เหตุร้าย โทรแจ้ง

4261110, 4261113, 4261991

---

4. บอร์ดข่าวสาร และป้ายประกาศ

บอร์ดข่าวสารและป้ายประกาศ หมายถึง จุดศูนย์รวมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนสามารถจะมาดูได้ตลอดเวลา

บอร์ดข่าวสารและป้ายประกาศนี้เป็นช่องทางอีกช่องทางหนึ่งที่ประธานและคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านจะใช้ในการสื่อสารกับลูกบ้านของตนเอง โดยจะมีการออกเป็นจดหมายข่าวสารมาติดให้ลูกบ้านได้อ่าน หรือบางครั้งจะเป็นการแสดงผลงานการประกวดคำขวัญของเด็กในชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกในเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด

ผู้ที่เป็นผู้จัดทำบอร์ดข่าวสารและป้ายประกาศนี้ คือคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้านที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานด้านประชาสัมพันธ์

ระยะเวลาในการติดประกาศนั้นจะไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมา จากการรวบรวมข้อมูลพบว่าในช่วงของการจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดภัยยาเสพติดจะเป็นช่วงที่มีการนำเสนอข่าวสารใหม่ๆที่กว่าช่วงอื่นๆเพื่อเป็นการระดมคนออกมาร่วมกันในการทำงาน

บอร์ดข่าวสารและป้ายประกาศนี้ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือได้โดยการที่ทำให้ชาวบ้านได้รับทราบข้อมูลและความเป็นไปเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดและเกิดความตื่นตัวในการที่จะร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหา นอกจากนี้บอร์ดข่าวสารและป้ายประกาศยังเป็นจุดรวมให้ประชาชนมารวมอ่านและได้แสดงความเห็นร่วมกัน

6. หอกระจายข่าว

หอกระจายข่าว เป็นสื่อที่ใช้กันภายในชุมชนเพื่อทำให้ข้อมูลได้กระจายไปอย่างทั่วถึงทุกคนในชุมชน ผู้ที่ใช้ได้แก่ประธานและคณะกรรมการชุมชน สื่อนี้จะใช้เวลาที่ต้องการให้เกิดมีการรวมตัวกัน หรือเป็นช่วงที่ต้องการประชาสัมพันธ์ให้คนจำนวนมากในชุมชนได้รับรู้ข่าวสารในเวลาที่สำคัญ

ช่วงที่มีการใช้สื่อนี้บ่อยจะเริ่มตั้งแต่ช่วงของการจัดตั้งเป็นประชาคมปลอดภัยยาเสพติดเรื่อยมาจนถึงช่วงของการพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

หอกระจายข่าวเป็นสื่อที่สำคัญที่สร้างให้เกิดการประสานความร่วมมือกันของคนในพื้นที่ เพราะสามารถกระจายข่าวให้คนรับทราบได้อย่างรวดเร็ว และนำมาใช้ในการประกาศเรียกคนมา ร่วมมือกันในการทำงาน การประชุม หรือกิจกรรมต่างๆได้

“ประธานชุมชนหรือคณะกรรมการชุมชนที่จะรับสื่อสารอันนี้มาจากทางราชการเช่นกัน แล้วก็ไปเผยแพร่ให้ชาวบ้านฟังทางหอกระจายข่าว ทางเจ้าหน้าที่ก็อาจจะเข้าไปข้างเป็นครั้งคราว ก็จะใช้จุดนั้นเป็นที่พบปะพูดคุยกันในหอกระจายข่าวเพื่อที่จะให้กระจายกันทั่วถึงผู้ที่อยู่ในบริเวณ งาน และผู้ที่ติดภารกิจไม่สามารถออกมาจากบ้านได้ แต่เสียงตรงนี้จะไปถึงหมด

(คุณวิทยา ปานพรหม -สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2544)